

Finanční analýza vybrané firmy

Eliška Brázdilová

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Eliška Brázdilová
Osobní číslo: M19620
Studijní program: B0413A050024 Ekonomika a management
Specializace: Ekonomika a management podniku
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Finanční analýza vybrané firmy

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vypracujte literární rešerši zaměřenou na problematiku finanční analýzy firmy.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybranou firmu.
- Zpracujte finanční analýzu vybrané firmy.
- Na základě provedené analýzy zhodnotte finanční situaci firmy a navrhněte vhodná doporučení ke zlepšení finanční situace firmy.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BREALEY, Richard A., Stewart C. MYERS a Franklin ALLEN. *Principles of corporate finance*. Thirteenth edition. New York: McGraw-Hill Education, 2020, 918 s. ISBN 978-1-260-56555-3.
KALOUDA, František. *Finanční a cost-benefit analýza podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019, 236 s. ISBN 978-80-7380-778-8.
KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3. kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada, 2017, 228 s. ISBN 978-80-271-0563-2.
RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2021, 165 s. ISBN 978-80-271-3124-2.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky

Datum zadání bakalářské práce: **11. února 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **20. května 2022**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjmem – licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem této bakalářské práce je prostřednictvím finanční analýzy zhodnotit finanční situaci vybrané firmy v letech 2017–2021 a navrhnout vhodná doporučení. Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část vychází z rešerše odborné literatury a zabývá se problematikou finanční analýzy. V praktické části je charakterizována vybraná firma a provedena finanční analýza. V závěru práce jsou shrnuty výsledky analýzy, zhodnocena finanční situace a uvedena doporučení.

Klíčová slova: finanční analýza, účetní výkazy, vertikální a horizontální analýza, zadluženost, likvidita, rentabilita, aktivita

ABSTRACT

The aim of this bachelor thesis is to evaluate the financial situation of the selected company in the years 2017–2021 through financial analysis and to propose appropriate recommendations. The bachelor thesis is divided into two parts. The theoretical part is based on a search of professional literature and deals with the issue of financial analysis. The practical part characterizes the selected company and performs a financial analysis. At the end of the work, the results of the analysis are summarized, the financial situation is evaluated and recommendations are given.

Keywords: financial analysis, financial statements, vertical and horizontal analysis, indebtedness, liquidity, profitability, activity

Ráda bych poděkovala panu doc. Ing. Petru Novákovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a ochotu při zpracovávání této bakalářské práce.

Děkuji mé rodině za podporu a trpělivost po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 FINANČNÍ ANALÝZA.....	12
1.1 CHARAKTERISTIKA A PODSTATA FINANČNÍ ANALÝZY.....	12
1.2 CÍLE FINANČNÍ ANALÝZY.....	12
1.3 POSTUPY FINANČNÍ ANALÝZY.....	13
1.4 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY.....	13
1.4.1 Interní uživatelé.....	13
1.4.2 Externí uživatelé.....	14
1.5 ROZDĚLENÍ FINANČNÍ ANALÝZY.....	15
1.6 SLABÉ STRÁNKY FINANČNÍ ANALÝZY.....	15
2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU.....	16
2.1 ROZVAHA.....	16
2.1.1 Aktiva.....	17
2.1.2 Pasiva.....	18
2.2 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY.....	18
2.3 PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH.....	20
2.4 PŘÍLOHA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY.....	20
3 METODY A UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY.....	22
3.1 ABSOLUTNÍ UKAZATELE.....	22
3.1.1 Horizontální analýza.....	23
3.1.2 Vertikální analýza.....	23
3.2 ROZDÍLOVÉ UKAZATELE.....	23
3.2.1 Čistý pracovní kapitál.....	23
3.2.2 Čisté pohotové prostředky.....	24
3.3 POMĚROVÉ UKAZATELE.....	24
3.3.1 Ukazatele zadluženosti.....	25
3.3.2 Ukazatele likvidity.....	26
3.3.3 Ukazatele rentability.....	27
3.3.4 Ukazatele aktivity.....	28
3.3.5 Ukazatele kapitálového trhu.....	29
3.3.6 Soustava poměrových ukazatelů.....	30
3.4 SOUHRNNÉ UKAZATELE.....	31
3.4.1 Altmanův model (Z-skóre).....	31
3.4.2 Index IN.....	32
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	34

4	CHARAKTERISTIKA FIRMY	35
4.1	PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ	35
4.2	CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ.....	35
4.3	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ KONKURENČNÍ FIRMY.....	35
5	ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	36
5.1	ANALÝZA MAJETKOVÉ STRUKTURY	36
5.1.1	Analýza majetkové struktury vybrané firmy.....	36
5.1.2	Analýza majetkové struktury konkurenta	38
5.2	ANALÝZA KAPITÁLOVÉ STRUKTURY	39
5.2.1	Analýza kapitálové struktury vybrané firmy.....	39
5.2.2	Analýza kapitálové struktury konkurenta	41
5.3	ANALÝZA VÝNOSŮ	43
5.4	ANALÝZA NÁKLADŮ.....	45
6	ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	48
6.1	ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL.....	48
7	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	49
7.1	UKAZATELE ZADLUŽENOSTI.....	49
7.2	UKAZATELE LIKVIDITY	50
7.3	UKAZATELE RENTABILITY	52
7.4	UKAZATELE AKTIVITY.....	54
7.5	PYRAMIDOVÝ ROZKLAD ROE (DU PONT ROZKLAD)	55
8	SOUHRNNÉ UKAZATELE	57
8.1	ALTMANŮV MODEL (Z-SKÓRE)	57
8.2	INDEX IN.....	58
9	SHRnutí VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ.....	60
9.1	SHRnutí VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY	60
9.2	ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ	62
	ZÁVĚR	64
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	65
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ	69
	SEZNAM TABULEK.....	70
	SEZNAM PŘÍLOH.....	72

ÚVOD

Ekonomické prostředí je velmi dynamické, reaguje na situaci ve světě a firmy se těmto změnám přizpůsobují. Aby vedení podniku mohlo přijímat taková rozhodnutí, díky kterým firma bude úspěšná, dobře hospodařit, plnit své cíle a obstojí i v těžkých situacích, potřebuje správné informace. Finanční analýza je důležitý nástroj k zhodnocení finanční situace podniku. Získaná data a výsledky poukazují na slabé stránky a možná řešení odhalených problémů.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit finanční situaci vybrané firmy v letech 2017–2021 a doporučit vhodná opatření pro zlepšení současné situace.

Téma bakalářské práce jsem si vybrala proto, že se jedná o rodinnou firmu, ve které pracuji, a za vybrané období firma nemá zpracovanou finanční analýzu. Vedení firmy i mě zajímá zhodnocení ekonomické situace podniku, jaké výsledky analýza přinese a na jaké problémy či slabé stránky poukáže.

V teoretické části je na základě rešerše odborné literatury popsána podstata finanční analýzy, její cíle, typy uživatelů a slabé stránky. Jsou zde představeny účetní výkazy, které jsou zdroji dat pro analýzu. Dále jsou uvedeny a vysvětleny absolutní, rozdílové a poměrové ukazatele. Vztahy mezi poměrovými ukazateli jsou znázorněny v Du Pontově rozkladu ROE. Posledními uvedenými jsou souhrnné ukazatele.

Praktická část navazuje na teoretické poznatky. Nejdříve je krátce charakterizována vybraná firma a konkurent. Následují analýzy ukazatelů uvedených v teoretické části a srovnání jejich výsledků s konkurenčním podnikem. Na závěr je provedeno shrnutí a jsou navržena doporučení pro budoucí řízení podniku.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je prostřednictvím finanční analýzy zhodnotit finanční situaci vybrané firmy v letech 2017–2021 a na základě zjištěných výsledků navrhnout vhodná doporučení, která povedou ke zlepšení současné situace. Zdrojem dat pro finanční analýzu jsou účetní výkazy vybrané firmy z let 2017–2021 a výroční zprávy konkurenta.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

První část je věnována teoretickým poznatkům o finanční analýze a vychází z rešerše odborné literatury. Zabývá se také metodami a ukazateli finanční analýzy.

Ve druhé části práce je zpracována samotná finanční analýza. Absolutní ukazatele jsou podrobeny vertikální a horizontální analýze. Následuje analýza čistého pracovního kapitálu a poměrových ukazatelů, jejichž vzájemnou provázanost znázorňuje pyramidový rozklad ROE. Poslední jsou vypočteny souhrnné ukazatele. V závěru práce jsou shrnuty výsledky provedené finanční analýzy a uvedeny návrhy pro zlepšení stávající situace.

Výsledky analýz a ukazatelů vybrané firmy jsou porovnány s doporučenými hodnotami a výsledky konkurenta.

Metody použité při zpracování této bakalářské práce tedy jsou rešerše, analýza, syntéza a srovnání.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ ANALÝZA

1.1 Charakteristika a podstata finanční analýzy

Růčková (2021, s. 9) říká, že nejužitečnější definicí finanční analýzy je ta, podle které jde o systematický rozbor dat získaných především z účetních výkazů. Dále uvádí, že finanční analýza hodnotí firemní minulost, současnost a předpovídá budoucí finanční situaci. Hlavní smysl finanční analýzy vidí v přípravě podkladů pro kvalitní rozhodování o fungování podniku.

Podobně podle Kubičkové (2015, s. 6) finanční analýza hodnotí stav, finanční zdraví a vývoj podniku, přičemž základem je rozbor dat z účetních výkazů uplynulého roku. Analýzu tak vymezuje jako rozbor údajů poskytnutých účetnictvím, s cílem poznání vzájemných vztahů a příčinných souvislostí mezi jevy, které umožňují jejich srovnání a hodnocení (Kubičková, 2015, s. 4).

Finanční analýza je tedy prostředkem komplexního zhodnocení finanční situace firmy. Pomáhá odhalit důležité skutečnosti, například zda je podnik dostatečně ziskový, jakou má kapitálovou strukturu, jestli efektivně využívá svá aktiva a je schopen dostát svým závazkům a další (Knápková, 2017, s. 17).

1.2 Cíle finanční analýzy

Obecným cílem finanční analýzy je posouzení finančního zdraví firmy, pro které Kalouda (2019, s. 13) uvádí následující vztah: $\text{finanční zdraví} = \text{rentabilita} + \text{likvidita}$. Tento cíl dále rozšiřuje o doplňující cíle, konkrétně jde o identifikaci silných a slabých stránek firmy, rozbor finanční situace firmy, případně i odvětví, identifikace finanční tísně podniku.

Podle Kotuliče (2018, s. 14) se finanční analýza snaží nalézt:

- Slabé stránky firmy, které jsou potenciální příčinou budoucích problémů, i když se zatím viditelně neprojevují.
- Silné stránky, které podnik bude moci využít ve svůj prospěch.

Hlavním cílem analýzy je podat reálný obraz finanční situace podniku, efektivnosti hospodaření a postavení na trhu všem, kdo tyto informace potřebují, například manažerům firmy, zaměstnancům, bankám či státním orgánům. Finanční analýza je zdrojem znalostí, které se stávají nejdůležitější formou kapitálu firmy (Kotulič, 2018, s. 15).

1.3 Postupy finanční analýzy

Základní postup při zpracování finanční analýzy:

1. Získání základních dat k uplynulým obdobím podniku.
2. Analýza získaných dat a stanovení příčin, které vedly ke zlepšení či zhoršení finanční situace firmy. Zjištěná data je vhodné porovnat s průměrnými hodnotami v odvětví či konkurenčním podnikem.
3. Odhalené příčiny zlepšení nebo zhoršení jsou zásadní pro další plánování, rozhodování a vývoj podniku (Taušl Procházková, 2018, s. 138)

Postup provádění finanční analýzy a posloupnost činností uvádí Kubičková (2015, s. 15) následovně:

1. Stanovení a formulace cílů finanční analýzy.
2. Stanovení zdrojů dat pro provedení finanční analýzy.
3. Výběr metod finanční analýzy, jejichž prostřednictvím budou dosaženy cíle a ověřeny účelnost a využitelnost.
4. Ověření a příprava dat pro vybrané metody.
5. Použití vybraných metod a vypočítání hodnot vybraných finančních ukazatelů.
6. Posouzení vypočtených hodnot ukazatelů a jejich interpretace ve vztahu ke stanoveným cílům analýzy.
7. Shrnutí zjištěných skutečností a z nich vyplývajících závěrů. Doporučení a návrhy opatření pro následující období.

1.4 Uživatelé finanční analýzy

Podle Váchaly (2013, s. 216) provádí finanční analýzy podniku mnoho hodnotitelů a každý z nich má jiný motiv. Vochozka (2020, s. 32) rozděluje uživatele finanční analýzy na interní a externí.

1.4.1 Interní uživatelé

Vlastníci firmy (akcionáři, společníci) – finanční analýzu užívají pro ověření, zda jsou jejich investované prostředky správně zhodnocovány. Sledují především maximalizaci tržní hodnoty vlastního kapitálu firmy, tržní ukazatele a ziskovost (Růčková, 2021, s. 12).

Na základě výsledků analýzy vlastníci hodnotí činnost managementu, rozhodují o rozdělení zisku, hodnotí strategické záměry nebo oceňují podnik (Kubíčková, 2015, s. 11).

Manažeři firmy – na základě výsledků analýzy se rozhodují při operativním a strategickém finančním řízení firmy, např. při řízení majetkové a kapitálové struktury, dlouhodobém i krátkodobém plánování a řízení procesů (Kubíčková, 2015, s. 11). Často analýzu sami zpracovávají díky přístupu k informacím neveřejným pro externí uživatele a následně ji při práci používají (Vochozka, 2020, s. 33).

Zaměstnanci firmy – zajímají se o prosperitu, hospodářskou a finanční stabilitu jejich podniku. Sledují především jistotu vlastního zaměstnání, možnost rozvoje a profesního růstu a růst finančního ohodnocení (Kotulič, 2018, s. 14).

1.4.2 Externí uživatelé

Investoři – poskytují podniku kapitál. Využívají analýzu jako důležitý zdroj informací pro rozhodování o budoucích investicích. Zajímá je hlavně míra rizika a výnosů, které jsou spojeny s vloženým kapitálem a mají také přehled, jakým způsobem podnik s jejich vloženými prostředky nakládá. Především v akciových společnostech akcionáři kontrolují hospodaření manažerů (Vochozka, 2020, s. 33).

Obchodní partneři (odběratelé, dodavatelé) – Černohorský (2020, s. 414) uvádí, že pro obchodní partnery je z hlediska budoucí spolupráce důležitá především zadluženost, solventnost a likvidita firmy.

Státní orgány – kontrolují vykazované daně, data o podnicích využívají pro statistické účely, provádí kontrolu podniků s účastí státu a monitoruje finanční situaci podniků, které jsou pověřeny státními zakázkami (Vochozka, 2020, s. 33).

Banky – vyžadují finanční analýzy pro představu o finančním zdraví klientů. V případě jednání o poskytnutí úvěru se banka nejprve rozhoduje, zda úvěr poskytne, dále o jeho výši a podmínkách. Zprávy o finanční situaci dlužníka (firmy) bývají součástí úvěrových smluv (Vochozka, 2020, s. 33). V těchto dokumentech banky sledují především ukazatele ziskovosti, stability, zadlužení a likvidity (Černohorský, 2020, s. 414).

Konkurenti – sledují výsledky finančních analýz firem pro srovnání s vlastními výsledky a podmínkami (Kubíčková, 2015, s. 12).

1.5 Rozdělení finanční analýzy

Finanční analýzu lze rozlišit na základě postavení, ve kterém se nachází analytik provádějící analýzu.

Interní finanční analýzu zpracovává analytik, který má přístup ke všem informacím z informačního systému firmy, tedy kompletního finančního i manažerského účetnictví, plánům a kalkulacím. V této pozici bývají především manažeři a majitelé firem, kteří analýzu provádí a využívají pro své potřeby.

Externí finanční analýzu obvykle vypracovává analytik z prostředí mimo analyzovanou společnost. Má k dispozici pouze veřejně dostupné informace, kterými jsou nejčastěji povinně zveřejňované finanční výkazy účetní závěrky. Provádí ji externí uživatelé, například věřitelé, investoři, obchodní partneři, banky či konkurenti (Kubíčková, 2015, s. 13).

1.6 Slabé stránky finanční analýzy

Finanční analýza má velkou vypovídací hodnotu a podává důležité informace o tom, jak podnik hospodaří. Zároveň však jde o analytickou metodu s určitými limity, které je potřeba brát v potaz a věnovat jim dostatečnou pozornost. To se týká především těch, kdo s výsledky analýzy pracují.

Do těchto limitů se řadí například:

- Vypovídací schopnost účetních výkazů, z nichž finanční analýza čerpá, a rozdílnost účetních praktik podniků
- Existence mimořádných událostí a sezónních faktorů na hospodářské výsledky
- Vysoká závislost tradičních metod a postupů analýzy na účetních údajích
- Potřeba srovnání výsledných hodnot ukazatelů tradiční finanční analýzy s jinými subjekty (konkurenční společnosti či odvětví)
- Opomínání rizik, nákladů obětované příležitosti a budoucích přínosů podnikatelských aktivit (Knápková, 2017, s. 139)

2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU

Pro provedení finanční analýzy je nutné získat adekvátní data. Za základní zdroj informací jsou považovány výkazy účetní závěrky, kterými jsou rozvaha, výkaz zisku a ztrát, výkaz o peněžních tocích a příloha účetní závěrky (Váchal, 2013, s. 216).

Rozlišujeme čtyři typy účetních závěrek:

- Řádná
- Mimořádná
- Mezitímní
- Konsolidovaná

Řádnou, mimořádnou a mezeitímní účetní závěrku upravuje § 18, 19 Zákona o účetnictví, konsolidovanou pak § 22-23 téhož zákona.

Řádná účetní závěrka bývá sestavována k takovému rozvahovému dni, který je posledním dnem účetního období (Skálová, 2021, s. 151).

Mimořádná závěrka bývá sestavena ke dni, který není posledním dnem účetního období, např. ke dni vstupu firmy do likvidace nebo při zániku povinnosti vést účetnictví (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 239).

Mezeitímní závěrka bývá podle Šteker a Otrusínové (2016, s. 239) sestavena v průběhu účetního období, nejsou při ní uzavírány účetní knihy, probíhá pouze inventarizace. Uskutečňuje se například u prodeje obchodního podílu či při přeměně obchodní korporace.

Konsolidovaná účetní závěrka musí být povinně sestavena obchodní korporací, která je ovládající osobou a zároveň je v čele střední nebo velké účetní jednotky. Malé skupiny účetních jednotek tuto povinnost nemají, pokud některá z jednotek skupiny není subjektem veřejného zájmu (Skálová, 2021, s. 152).

2.1 Rozvaha

Knápková (2017, s. 24) rozvahu definuje jako základní účetní výkaz, který podává informace o firemním majetku a zdrojích, ze kterých je tento majetek financován. Dále uvádí, že rozvaha je vždy sestavena k určitému datu a platí, že aktiva se rovnají pasivům.

Rozvaha poskytuje přehled o aktivech společnosti ke konci roku a o zdrojích peněz, které byly použity k nákupu těchto aktiv (Brealey, 2020, s. 745).

Podle Růčkové (2021, s. 24) rozvaha podává věrný obraz tří základních oblastí:

- **Majetková situace podniku** – rozlišujeme konkrétní druhy majetku a jeho ocenění, míru opotřebení, rychlost obrátky tohoto majetku apod.
- **Zdroje financování** – sledujeme výši vlastních a cizích zdrojů financování a jejich strukturu.
- **Finanční situace podniku** – zajímá nás výše dosaženého zisku, způsob jeho rozdělení či schopnost podniku dostát svým závazkům.

Rozvaha neboli bilance obsahuje uspořádaný, sumarizovaný přehled aktiv a pasiv účetní jednotky (Máče, 2020, s. 79).

Podle Kotuliče (2018, s. 31) rozvaha není dokonalým zdrojem dat pro finanční analýzu, protože má i slabé stránky, mezi které řadí fakt, že rozvaha nezobrazuje přesně současnou hodnotu podniku, rozvahové položky nezohledňují vnitřní bohatství podniku a pro určení reálné hodnoty některých položek je nutné použít odhad.

2.1.1 Aktiva

Aktiva jsou majetek firmy, který vznikl na základě uskutečněných transakcí, jsou ocenitelná na peněžní jednotky a jejich účelem je přinášet účetní jednotce ekonomický prospěch (Novotný, 2021, s. 25).

Aktiva v rozvaze rozdělujeme na:

- Pohledávky za upsaný základní kapitál
- Dlouhodobý majetek
- Oběžná aktiva
- Časové rozlišení (Knápková, 2017, s. 25)

V rozvaze je dále dlouhodobý majetek rozčleněn na majetek nehmotný, hmotný a finanční.

Oběžná aktiva mají krátkou dobu držení, mění svoji podobu a zajišťují plynulý reprodukční proces. Dělí se na pohledávky, krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky (Vochozka, 2020, s. 35).

2.1.2 Pasiva

Pasiva označujeme za zdroj financování firmy. Hodnotíme jejich strukturu, která představuje strukturu podnikového kapitálu. Na rozdíl od aktiv, která členíme z hlediska času, je strana pasiv rozdělena z pohledu vlastnictví zdrojů financování na vlastní a cizí zdroje (Růčková, 2021, s. 28).

Stranu pasiv členíme na:

- Vlastní kapitál
- Cizí zdroje
- Časové rozlišení (Knápková, 2017, s. 33)

Podrobněji lze vlastní kapitál rozlišit na základní kapitál, fondy a výsledky hospodaření.

Cizí zdroje obsahují rezervy a závazky. Rezervy si podnik tvoří pro neočekávané změny či pro očekávané výdaje v budoucnosti. Závazky se rozlišují na závazky z obchodních vztahů, vůči zaměstnancům, státu, k úvěrovým institucím apod. (Vochozka, 2020, s. 36-37).

ROZVAHA			
AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	DNM	A.II.	Ážio a kapitálové fondy
B.II.	DHM	A.III.	Fondy ze zisku
B.III.	DFM	A.IV.	VH minulých let
C.	Oběžná aktiva	A.V.	VH běžného účetního období
C.I.	Zásoby	A.VI.	Rozhodnuto o zálohách na výplatě podílu na zisku
C.II.	Pohledávky	B. + C.	Cizí zdroje
C.II.1	Dlouhodobé pohledávky	B.	Rezervy
C.II.2	Krátkodobé pohledávky	C.	Závazky
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	C.I.	Dlouhodobé závazky
C.IV.	Peněžní prostředky	C.II.	Krátkodobé závazky
D.	Časové rozlišení aktiv	D.	Časové rozlišení pasiv

Obrázek 1 Struktura rozvahy (vlastní zpracování dle Knápková, 2017, s. 24)

2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka obsahuje výnosy a náklady, které vznikly v daném účetním období činností firmy, nakládáním s jejím majetkem a způsobem financování. Výsledkem výkazu je zisk nebo ztráta, který se promítá v rozvaze na straně pasiv jako vlastní zdroj krytí majetku. U kladné výsledné hodnoty mluvíme o zisku, který zdroje financování

zvysuje, v případě ztráty se jedná o zápornou hodnotu snižující vlastní kapitál (Černohorský, 2020, s. 332).

Výsledovka je přehled o pohybu výnosů a nákladů, nikoli však pohybu příjmů a výdajů. Finanční analýza hodnotí strukturu výkazu a dynamiku jednotlivých položek (Růčková, 2020, s. 33).

Výnosy jsou peněžní částky, které podnik získává prostřednictvím svých činností uskutečněných v konkrétním účetním období, přičemž nezáleží na tom, zda tyto částky byly inkasovány (Knápková, 2017, s. 40).

Náklady jsou peníze, které byly v daném účetním období vynaloženy s cílem vytvořit výnosy. Není podmínkou, aby v tomto období byly zaplacené (Vochozka, 2020, s. 37).

Rozdíl celkových nákladů a celkových výnosů představuje **výsledek hospodaření (VH)**. Finanční analýza pracuje s různými typy kladných VH, z nichž pouze některé jsou obsaženy přímo ve výkazu zisku a ztráty.

Platí:

čistý zisk (EAT)

+ daň z příjmu

= **zisk před zdaněním (EBT)**

+ nákladové úroky

= **zisk před úroky a zdaněním (EBIT)**

+ odpisy

= **zisk před úroky, zdaněním a odpisy (EBITDA)**

Obrázek 2 Typy výsledků hospodaření (vlastní zpracování dle Knápková, 2017, s. 48)

Výkaz zisku a ztráty bývá sestaven v druhovém nebo účelovém členění:

- **Druhové členění** vychází z toho, jaké druhy náklady byly v účetním období vynaloženy, např. spotřeba materiálu nebo mzdové náklady. Náklady jsou zaznamenávány podle časového hlediska, kdy byly vynaloženy. Jejich věcné hledisko není bráno v potaz.
- **Účelové členění** se zaměřuje na účel vynaložení nákladů, např. výroba, odbyt, administrace. Náklady jsou ve výkazu zisku a ztráty zaznamenány až v momentě vykazání výnosu, který vznikl s přispěním daného nákladu (Knápková, 2017, s. 41).

Podle Knápkové (2017, s. 41) používá většina podniků druhové členění výkazu zisku a ztráty. Pokud podnik použije účelové členění, české účetní zákony vyžadují doložit také druhovou strukturu jako součást přílohy účetních výkazů.

2.3 Přehled o peněžních tocích

Primárním důvodem sestavování výkazu peněžních toků neboli cash flow je sledování změny stavu peněžních prostředků. Podnik by měl cash flow sledovat, aby mohl identifikovat příčiny, proč do podniku přiteklo méně nebo více peněz, než kolik podnik vydělal v podobě výsledku hospodaření. Sledování cash flow pomáhá odstranit časový nesoulad mezi náklady a výdaji, výnosy a příjmy (Knápková, 2017, s. 52; Taušl Procházková, 2018, s. 104).

Výkaz cash flow se sestavuje ve třech oblastech:

- **Provozní činnost** – zde jsou zahrnuty standardní položky, které vyplývají z běžného provozu podniku, například zálohy, nákup zásob, vznik pohledávek a závazků z obchodních vztahů či odpisy.
- **Investiční činnost** – patří sem položky související s investiční činností podniku, například pořízení dlouhodobého majetku a příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.
- **Finanční činnost** – řadíme sem položky, které souvisí s finanční činností firmy, například navýšení základního kapitálu či vyplacení podílu na zisku (Taušl Procházková, 2018, s. 105).

Pro sestavení výkazu cash flow existují dvě metody:

- **Přímá metoda** – sleduje příjmy a výdaje v příslušné činnosti firmy.
- **Nepřímá metoda** – spočívá v tom, že výsledek hospodaření před zdaněním je upraven nepeněžní položky (odpisy, rezervy), vliv změn stavu zásob, pohledávky a závazky (Kotulič, 2018, s. 45).

2.4 Příloha účetní závěrky

Příloha účetní závěrky vysvětluje a doplňuje data uvedená v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Konkrétní údaje, které je firma povinna v příloze uvádět, se liší podle kategorií účetních jednotek (Růčková, 2020, s. 244).

Z těch informací, které jsou pro účetní jednotky všech kategorií společné, uvádí Růčková (2020, s. 245) mimo jiné tyto:

- Základní údaje o účetní jednotce – např. název a sídlo organizace, identifikační číslo, právní forma a předmět podnikání.
- Používané účetní zásady a metody – především způsob oceňování majetku, úprav hodnot majetku (odpisy) nebo přepočty cizích měn na českou měnu.
- Pohledávky a závazky, jejichž splatnost je více než 5 let
- Pohledávky a závazky nevykázané v rozvaze
- Zálohy a úvěry poskytnuté členům řídicích, kontrolních a správních orgánů – uvádí se úroková sazba, podmínky a již splacené, odepsané či prominuté částky.
- Průměrný přepočtený počet zaměstnanců

3 METODY A UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY

Při zpracování finanční analýzy je nutné dobře zvážit výběr metod analýzy. Důležitými faktory při rozhodování jsou:

- **Účelnost** – metoda sleduje předem zadaný cíl. Každá analýza je individuální, neposkytuje dogmatické otázky a s tímto ohledem je třeba volit konkrétní metody nebo soustavy ukazatelů.
- **Nákladnost** – s analýzou se pojí náklady, protože její zpracování vyžaduje čas a kvalifikovanou práci. Přínos analýzy by měl vyvážit náklady na ni vynaložené.
- **Spolehlivost** – lze ji zvýšit kvalitním využitím dat, která do finanční analýzy vstupují. Spolehlivost výsledků analýzy je podmíněna spolehlivými a konkrétními vstupními informacemi (Růčková, 2021, s. 45).

Metody, které jsou v současné době využívány při tvorbě finanční analýzy, jsou díky historickému vývoji standardizovány a lze je považovat za tradiční. Vzhledem k jejich jednoduchosti jsou v praxi oblíbené (Knápková, 2017, s. 65).

Na základě způsobu výpočtu rozlišuje Kubíčková (2015, s. 58) ukazatele:

- **Absolutní** – nebyly nijak zpracovány, pouze byly převzaty z účetních výkazů
- **Rozdílové** – vznikly rozdílem dvou jiných ukazatelů
- **Poměrové** – vznikly poměrem (podílem) dvou ukazatelů

„Obecně platí: čím lepší metody, tím spolehlivější závěry, tím nižší riziko chybného rozhodnutí a tím vyšší naděje na úspěch.“ (Růčková, 2021, s. 45)

3.1 Absolutní ukazatele

Absolutní ukazatele jsou součástí účetních výkazů, jsou dostupné z účetních závěrek. Jsou využívány pro analýzu vývojových trendů (horizontální analýza) a analýze komponent (vertikální analýza). Prostřednictvím uvedených dvou analýz lze absolutní data ze závěrky vidět v souvislostech. Obě metody umožňují základní orientaci v hospodářské situaci firmy a upozorňují na možné problémy, kterým je potřeba věnovat pozornost. Horizontální a vertikální analýza si kladou za cíl rozbor minulého vývoje a příčin finanční situace firmy a naznačují budoucí vývoj (Březinová, 2020, s. 180).

3.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza porovnává změny položek výkazů v časové posloupnosti. Počítá se absolutní změna a procentní změna k výchozímu roku (Knápková, 2017, s. 71).

Rozbor bývá zpracován meziročně pro srovnání dvou po sobě jdoucích období, nebo za několik účetních období (Kislingerová, 2010, s. 79).

Březinová (2020, s. 181) postupuje při výpočtu tak, že nejprve vypočte rozdíl dvou po sobě jdoucích let a následně ho vyjádří procentem k hodnotě výchozího roku, a to za použití uvedených vztahů:

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad (1)$$

$$\text{Procentní změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{hodnota}_{t-1}} \times 100 (\%) \quad (2)$$

3.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza si klade za cíl vyjádřit jednotlivé položky účetních výkazů jako procentní podíl k jediné zvolené základně položené jako 100 %. Pro rozbor rozvahy bývá základnou výše aktiv (pasiv), u výkazu zisku a ztráty jsou to nejčastěji celkové výnosy nebo náklady (Knápková, 2017, s. 71).

Tato metoda pracuje s účetními výkazy odshora dolů. Pokud jsou k dispozici údaje za více období, je možné identifikovat trendy jednotlivých položek. Vertikální analýza je vhodným nástrojem pro meziroční a mezizávodové srovnávání (Březinová, 2020, s. 182).

3.2 Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele finanční analýzy se zaměřují na likviditu podniku. Knápková (2017, s. 85) ve své publikaci uvádí jako rozdílové ukazatele čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky.

3.2.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál (Net Working Capital) je definován jako rozdíl oběžného majetku a krátkodobými cizími zdroji. Má velký vliv na likviditu podniku – jestliže má být podnik likvidní, potřebuje určitou výši relativně volného kapitálu, tedy krátkodobá likvidní aktiva převažují nad krátkodobými cizími zdroji (Knápková, 2017, s. 85).

Pro čistý pracovní kapitál platí vztah:

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (3)$$

Březinová (2020, s. 183) doplňuje, že čistý pracovní kapitál udává je ta část oběžného majetku, která je financována dlouhodobými zdroji, a to cizími i vlastními. Čím je tento ukazatel vyšší, tím lepší by měla být schopnost firmy dostát svým finančním závazkům. Pokud je čistý pracovní kapitál záporný, jedná se o nekrytý dluh.

3.2.2 Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky jsou ukazatelem, ve kterém jsou odstraněny nedostatky čistého pracovního kapitálu související s tím, že některá oběžná aktiva jsou méně likvidní či úplně nelikvidní (Březinová, 2020, s. 183).

Čisté pohotové prostředky vyjadřují okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků, přičemž platí následující vztah:

$$\text{Čisté pohotové prostředky} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky} \quad (4)$$

Jestliže do peněžních prostředků zahrneme jen hotovost a zůstatky na běžných účtech, jedná se o nejvyšší stupeň likvidity. Součástí pohotových peněžních prostředků jsou často také krátkodobé cenné papíry a krátkodobé termínované vklady, protože obvykle jsou na kapitálovém trhu rychle přeměnitelné na peníze (Knápková, 2017, s. 86).

Nevýhodou tohoto ukazatele je, že veřejně dostupné výkazy účetní závěrky neobsahují data potřebná pro jeho výpočet (Březinová, 2020, s. 184).

3.3 Poměrové ukazatele

Výpočet poměrových ukazatelů je nejrozšířenější způsob hodnocení finanční výkonnosti. Jeho výhodou je jednoduchost a obsažení všech základních oblastí finanční výkonnosti. Poměrové ukazatele se dělí do pěti základních skupin na ukazatele rentability, aktivity, likvidity, zadluženosti a kapitálového trhu.

Tyto skupiny jsou mezi sebou propojeny a navzájem se ovlivňují. Například mezi aktivitou a rentabilitou platí vztah, že s rostoucím obratem aktiv současně roste i ziskovost. Vztah mezi likviditou a rentabilitou se vyznačuje tím, že pokud roste likvidita, klesá ziskovost a naopak. Vztah zadluženosti a rentability se projevuje tím, že pokud nízká zadluženost roste, roste i rentabilita, avšak jestliže vysoká zadluženost roste, rentabilita klesá. Zadluženost je totiž optimalizačním kritériem, nikoli minimalizačním či maximalizačním (Strouhal, 2016, s. 106).

3.3.1 Ukazatele zadluženosti

Termín „zadluženost“ znamená, že pro financování svých aktiv podnik využívá cizí zdroje, tedy dluh. V praxi u větších podniků nenastává situace, že by podnik financoval všechna svá aktiva pouze z vlastních zdrojů. Financování jen vlastním kapitálem snižuje celkovou výnosnost vloženého kapitálu. Financování aktiv výhradně cizími zdroji zákon neumožňuje, protože existuje minimální výše základního kapitálu, kterou legislativa vyžaduje (Růčková, 2020, s. 71).

Ukazatele zadluženosti tedy podle Strouhala (2016, s. 112) posuzují nastavení proporce vlastních a cizích zdrojů při financování aktiv. S vyšší zadlužeností je vyšší také finanční riziko firmy. To však neznamená, že by podniky neměly cizí kapitál používat, protože cizí kapitál je levnější než vlastní zdroje a do určité míry využití zvyšuje výnosnost.

Výhodnost využití cizích zdrojů pro financování je dána tím, že úroky z cizího kapitálu jsou pro podnik nákladem snižujícím zisk, ze kterého se platí daň – snižují tedy daňové zatížení podniku, jde o tzv. daňový štít. Pokud jsou však vypláceny podíly na zisku, nejedná se o daňově uznatelnou položku (Knápková, 2017, s. 87).

Mezi nejčastěji používané ukazatele zadluženosti patří:

Celková zadluženost – je základním ukazatelem zadluženosti, vyjadřuje poměr použití cizího kapitálu k celkovým aktivům. Knápková (2017, s. 88) uvádí jako doporučenou hodnotu rozmezí 30 až 60 %, přičemž je nutné brát ohled na odvětví konkrétní firmy.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva celkem}} \quad (5)$$

Míra zadluženosti – poměruje objem cizího a vlastního kapitálu, čímž vyjadřuje míru zadluženosti vlastního kapitálu. Výsledná hodnota ukazuje, kolik jednotek cizího kapitálu připadá na jednu jednotku vlastního kapitálu (Kubíčková, 2015, s. 144). Vochozka (2020, s. 44) uvádí, že obecně se doporučuje poměr cizího a vlastního kapitálu 1:1, po zohlednění finančních rizik se za bezpečnou míru zadlužení považuje poměr 40 % cizích zdrojů v poměru k vlastním zdrojům.

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (6)$$

Úrokové krytí – vychází z výkazu zisku a ztráty a sděluje, kolikrát je podnik schopen krýt úroky z cizího kapitálu. Doporučená hodnota, kterou by měla firma dosahovat, je 3 a neměla by klesnout pod 1, pak by podnik nebyl schopen splácet náklady na cizí kapitál (Taušl

Procházková, 2018, s. 146-147). Podle Knápkové (2017, s. 90) je však doporučená hodnota vyšší než 5.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \quad (7)$$

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem – při výsledku tohoto ukazatele vyšším než 1 podnik používá vlastní kapitál i ke krytí oběžných aktiv a tím upřednostňuje finanční stabilitu před výnosem (Knápková, 2017, s. 90).

$$\text{Krytí dlouhodobého majetku VK} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (8)$$

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji – pokud je výsledná hodnota nižší než 1, část dlouhodobého majetku musí být kryta krátkodobými zdroji a podnik může mít problémy s úhradami závazků. Dochází k podkapitalizaci podniku, čistý pracovní kapitál dosahuje záporných hodnot a strategie financování podniku je agresivní. Tento způsob financování je levný, ale velmi rizikový.

Příliš vysoký poměr značí stabilitu podniku, ale také drahé financování velké části krátkodobého majetku dlouhodobými zdroji. V tomto případě je podnik překapitalizován a má vysoký podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech. Jde o konzervativní strategii financování, která je bezpečná, ale drahá.

O neutrální strategii financování se jedná tehdy, kdy dlouhodobý majetek a přiměřená část oběžných aktiv jsou kryty dlouhodobými zdroji. Podnik má čistý pracovní kapitál, který tvoří dostatečný, nepřehnaný „polštář“ pro operativní řízení oběžného majetku a krátkodobých závazků (Knápková, 2017, s. 91).

$$\text{Krytí DM dlouhodobými zdroji} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouh. cizí zdroje}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (9)$$

3.3.2 Ukazatele likvidity

Pojem likvidita se používá ve vztahu k majetkové složce nebo k podniku. Likvidita určité složky majetku vyjadřuje její vlastnost rychle se přeměnit na peněžní hotovost. Likvidita podniku pak znamená, že je podnik schopen své závazky platit včas (Růčková, 2020, s. 59).

Finanční prostředky podniku jsou vázány v oběžných aktivech, zásobách, pohledávkách, na účtech a v pokladnách. Z hlediska likvidnosti dělíme oběžný majetek do tří stupňů:

1. Krátkodobý finanční majetek – nejvíce likvidní
2. Krátkodobé pohledávky

3. Zásoby – nejméně likvidní (Vochozka, 2020, s. 45)

Lze se setkat s těmito základními ukazateli likvidity:

Běžná likvidita (3. stupně) – je nejhrubším stupněm likvidity. Uvádí, kolikrát oběžná aktiva kryjí krátkodobé závazky firmy (Špička, 2017, s. 34-35). Knápková (2017, s. 94) doporučuje hodnotu ukazatele v rozmezí 1,5–2,5. Kritická hodnota ukazatele je 1, při nižších hodnotách vzniká nekrytý dluh. Není však ani žádoucí, aby byla likvidita příliš vysoká, protože vysoká likvidita snižuje rentabilitu, přestože to znamená vyšší platební schopnost (Strouhal, 2016, s. 111).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (10)$$

Pohotová likvidita (2. stupně) – odlišuje se od běžné likvidity vyřazením nejméně likvidní části oběžných aktiv – zásob. Někdy se také vylučují nedobytné pohledávky (Strouhal, 2016, s. 111). Ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí 1–1,5, při hodnotě menší než 1 podnik musí spoléhat na prostředky získané prodejem zásob (Knápková, 2017, s. 95). Vochozka (2020, s. 45) však zastává stanovisko, že by podnik neměl držet příliš mnoho aktiv ve formě pohotových prostředků, proto doporučuje hodnotu v intervalu 0,7–1,0.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (11)$$

Hotovostní likvidita (1. stupně) – jde o nejpřísnější ukazatel likvidity, protože pracuje pouze s peněžními prostředky v pokladnách a účtech. Přijatelné hodnoty se pohybují mezi 0,2–0,5 (Strouhal, 2016, s. 112).

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (12)$$

3.3.3 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability (neboli výnosnosti, návratnosti) patří k nejsledovanějším, protože vyjadřují schopnost podniku dosahovat zisk, a tím vytvářet nové zdroje pro financování. Při výpočtu dáváme do čitatele vhodnou formu zisku a do jmenovatele položku, jejíž rentabilitu chceme zjistit. V jednotlivých letech by ukazatele rentability měly mít rostoucí tendenci (Černohorský, 2020, s. 416; Strouhal, 2016, s. 106-107).

Nejčastěji se můžeme setkat s těmito ukazateli rentability:

Rentabilita tržeb (return on sales – ROS) – říká se jí též zisková marže. Jde o poměr výsledku hospodaření a tržeb, přičemž obě tyto složky mohou mít různé podoby podle účelu

analýzy. V čitateli se nejčastěji vyskytuje čistý zisk (EAT) nebo EBIT. Do tržeb jsou nejčastěji zahrnuty tržby, které tvoří provozní výsledek hospodaření, ale lze zahrnout i veškeré tržby. Rentability tržeb tedy vyjadřuje, jak je podnik schopen dosahovat zisku při dané úrovni tržeb a kolik zisku připadá na 1 Kč tržeb. Zisková marže se výrazně liší v jednotlivých odvětvích, záleží na povaze produktů a míře konkurence na konkrétním trhu. S větší konkurencí obvykle bývá menší možnost růstu marže, protože trh bývá silně orientován na cenu, zejména v České republice (Kislingerová, 2010, s. 99-100; Růčková, 2020, s. 69-70).

$$\text{Rentabilita tržeb (ROS)} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (13)$$

Rentabilita aktiv (return on assets – ROA) – vyjadřuje celkovou efektivnost a produkční sílu firmy. Měří, kolik zisku podnik vyprodukuje z 1 Kč aktiv. Produkční síla aktiv je nezávislá na struktuře kapitálu, ze kterého byla aktiva financována, proto se při výpočtu pracuje se ziskem nezávislým na kapitálové struktuře. Nejvhodnější formou zisku je tedy EBIT (Strouhal, 2016, s. 107-108).

$$\text{Rentabilita aktiv (ROA)} = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}} \quad (14)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (return on equity – ROE) – je ukazatelem výnosnosti, návratnosti kapitálu vloženého investorem (Sherman, 2015, s. 47). Výsledná hodnota by měla být vyšší než úroky z dlouhodobých vkladů. Kladný rozdíl mezi úrokem z vkladů a rentabilitou se označuje jako prémie za riziko (Knápková, 2017, s. 103).

$$\text{Rentabilita VK} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (15)$$

3.3.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity pomáhají zjistit, zda podnik využívá aktiv či pasiv a jejich části efektivně. Rozlišujeme dvě základní varianty těchto ukazatelů: obrat vybraných položek udává počet obrátek položky za konkrétní období, doba obratu vyjadřuje počet dní, kdy je položka vázána v majetku podniku (Černohorský, 2020, s. 417).

Podle Higginse (2019, s. 42) se někteří mylně domnívají, že aktiva jsou dobrá věc, ovšem ve skutečnosti by ideální firma produkovala příjmy bez jakýchkoli aktiv, protože pak nejsou vyžadovány žádné investice a návratnost by byla nekonečná.

Obrat aktiv – měří, kolikrát za rok se aktiva přemění na tržby. Podle Strouhala (2016, s. 109) je žádoucí, aby se majetek v podniku točil co nejrychleji, protože tím vyšší množství tržeb

přinese 1 Kč aktiv. Knápková (2017, s. 107) doplňuje, že minimální doporučená hodnota ukazatele je 1 a platí, že čím větší hodnota, tím lépe. Nižší hodnota znamená, že výrobní kapacita firmy je větší, než je schopna uplatnit.

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (16)$$

Obrat zásob – „udává, kolikrát je každá položka zásob v průběhu roku prodána a opětovně naskladněna“ (Kislingerová, 2010, s. 108). S vyšší hodnotou ukazatele se zásoby točí rychleji, jsou minimalizovány přebytečné zásoby a není v nich vázáno zbytečně mnoho kapitálu. Je třeba si uvědomovat, že v účetních výkazech jsou uvedeny netto hodnoty, ale tržby jsou určeny tržními cenami. Tento rozdíl tak může způsobit nadhodnocení ukazatele (Strouhal, 2016, s. 109).

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (17)$$

Doba obratu zásob – jde o průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku až do jejich spotřeby nebo prodeje. Pokud se jedná o hotové výrobky a zboží, vyjadřuje také likviditu, protože udává počet dnů, za které je zásoba proměněna na peníze nebo pohledávky. Platí, že podnik je v dobré situaci, když se obratovost zásob zvyšuje a doba obratu snižuje (Kislingerová, 2010, s. 109).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (18)$$

Doba obratu pohledávek – vypovídá o tom, za jak dlouho jsou pohledávky v průměru splaceny. Jako optimální hodnota se doporučuje běžná doba splatnosti faktur. Pokud je doba obratu delší, znamená to, že odběratelé nedodržují obchodně-úvěrovou politiku (Růčková, 2020, s. 76).

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (19)$$

Doba obratu závazků – udává průměrnou dobu, která uplyne od vzniku závazku (nákupu zboží či služeb) a do jeho úhrady. Minimální hodnotou ukazatele by měla být doba obratu pohledávek (Knápková, 2017, s. 109).

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (20)$$

3.3.5 Ukazatele kapitálového trhu

Ukazatele tržní hodnoty posuzují finanční výkonnost podniku z pohledu kapitálového trhu využitím tržní ceny akcie. Tyto ukazatele jsou však omezeny aplikovatelností pouze na

veřejně obchodované obchodní společnosti, proto je jejich využití v prostředí České republiky diskutabilní a uplatnitelné jen pro malý počet velkých firem, které jsou denně obchodovány na české burze (Strouhal, 2016, s. 113).

3.3.6 Soustava poměrových ukazatelů

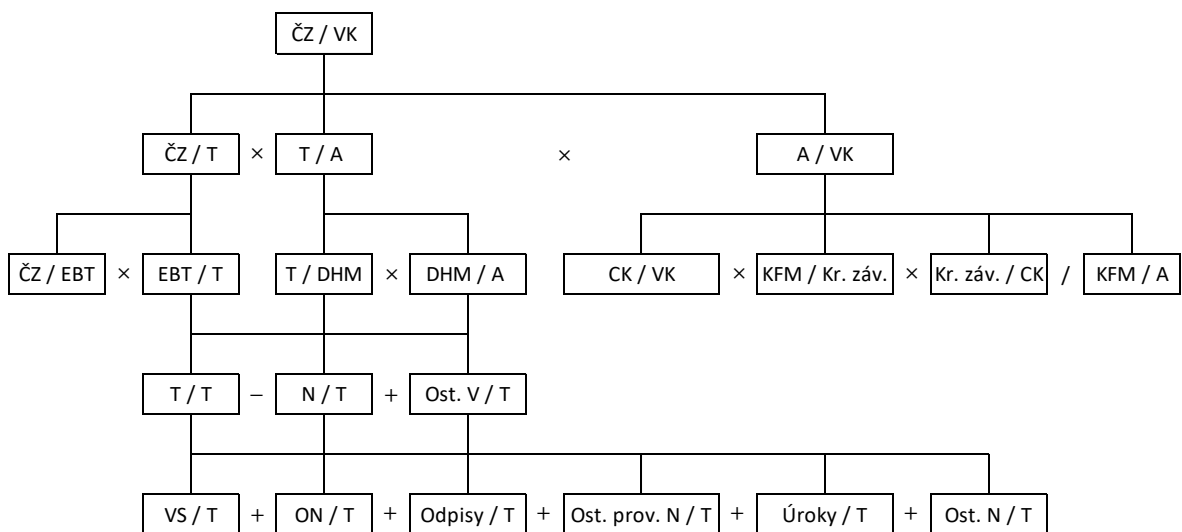
Soustavy poměrových ukazatelů vznikly ve snaze usnadnit analýzu a vysvětlení vzájemných souvislostí mezi ukazateli. Ukazatele tvoří soustavu tehdy, existují-li mezi nimi vzájemné vazby a závislosti.

Rozlišujeme dva základní typy soustav ukazatelů:

- **Paralelní soustava ukazatelů** – dílčí ukazatele jsou seřazeny vedle sebe, neobjevuje se zde jediný vrcholový ukazatel, ze kterého by se odvozovaly další ukazatele. Jednotlivé ukazatele tak mohou být stejně důležité (Knápková, 2017, s. 129).
- **Pyramidová soustava ukazatelů** – postupně rozkládá vrcholový ukazatel s cílem popsat vzájemné závislosti jednotlivých ukazatelů a analyzovat vnitřní vazby v rámci soustavy. I malý zásah do jednoho ukazatele se projeví v celé soustavě. Lze rozkládat aditivní či multiplikační metodou (Růčková, 2020, s. 87).

Pyramidový rozklad ROE (Du Pont rozklad)

Du Pontův rozklad se zaměřuje na rozklad rentability vlastního kapitálu. Na pravé straně se nachází ukazatel finanční páky, ze kterého vyplývá, že při využití určité výše cizího kapitálu lze dosáhnout vyšší rentability VK. Pozitivní vliv zadluženosti se projeví při takovém zisku, který kompenzuje vyšší nákladové úroky (Růčková, 2020, s. 87-88).

Obrázek 3 Pyramidový rozklad ROE (vlastní zpracování dle Knápková, 2017, s. 131)

3.4 Souhrnné ukazatele

Souhrnné ukazatele se snaží vyjádřit celkovou finančně-ekonomickou situaci a výkonnost podniku, a to pomocí jednoho výsledného čísla. Mají však nižší vypovídací schopnost, jsou vhodné spíše pro rychlé srovnání více podniků nebo jako podklad pro další hodnocení firmy. Jejich podstatou je sestavení jednoduchého modelu, který se skládá z dílčích ukazatelů a výsledný model pak tvoří souhrn ukazatelů (Růčková, 2020, s. 86).

3.4.1 Altmanův model (Z-skóre)

Altmanův model nebo také Z-skóre vychází z diskriminační analýzy, která pomáhá předpovídat finanční krach firmy, a pro výpočet využívá pět poměrových ukazatelů. Jedná se o bankrotní model – tyto modely podávají informace o finanční situaci firmy, o její schopnosti hradit závazky a jestli jich bude schopna dostát i v budoucnu či jestli čelí finančním problémům, které mohou vyústit v úpadek firmy (Strouhal, 2016, s. 129).

Tento model byl poprvé sestaven v roce 1968 E. Altmanem a byl několikrát doplněn či upraven. Dnes existuje v několika obměnách, které jsou přizpůsobeny různým typům společností, například pro veřejně obchodované společnosti, neobchodované společnosti, pro nevýrobní společnosti a další (Vochozka, 2020, s. 102).

Knápková (2017, s. 132) uvádí původní verzi z roku 1968 určenou pro veřejně obchodované společnosti, která má následující podobu:

$$Z - skóre = 1,2 \times X_1 + 1,4 \times X_2 + 3,3 \times X_3 + 0,6 \times X_4 + 1,0 \times X_5 \quad (21)$$

Kde:

X_1 = čistý pracovní kapitál / aktiva

X_2 = nerozdělený zisk / aktiva

X_3 = EBIT / aktiva

X_4 = vlastní kapitál / cizí zdroje

X_5 = tržby / aktiva

Pro tuto verzi Z-skóre platí, že výsledná hodnota vyšší než 2,99 značí uspokojivou finanční situaci firmy, při hodnotě v rozmezí 1,81–2,99 je firma v nevyhraněné situaci a výsledek menší než 1,81 znamená, že společnost má velké finanční problémy.

Kotulič (2018, s. 115) zmiňuje také aktualizovaný model z roku 1983 určený pro neobchodované firmy. Ten obsahuje stejné poměrové ukazatele jako původní model, ale jsou v něm změněny váhy jednotlivých ukazatelů, tedy i kritéria pro hodnocení výsledného čísla. Pouze místo tržní hodnoty vlastního kapitálu se používá hodnota účetní. Jeho tvar je následující:

$$Z - skóre = 0,717 \times X_1 + 0,847 \times X_2 + 3,107 \times X_3 + 0,420 \times X_4 + 0,998 \times X_5 \quad (22)$$

Výsledky této aktualizované modifikace lze interpretovat následovně: při hodnotách vyšších než 2,9 se firma nachází v pásmu prosperity a lze ji považovat za zdravý podnik. Hodnoty od 1,2 do 2,9 řadí společnost do šedého pásma, výsledek nižší než 1,2 značí bankrot a vážné finanční problémy (Růčková, 2020, s. 91). S touto interpretací souhlasí také Vochozka (2020, s. 104), který zároveň upřesňuje hranici značící bankrotní podnik na 1,23.

3.4.2 Index IN

Index IN neboli Index důvěryhodnosti je souhrnným ukazatelem vytvořeným s ohledem na specifika České republiky, jehož autory jsou Inka a Ivan Neumaierovi. Podobně jako Altmanův model, také Index IN existuje v několika variantách, které se v názvu odlišují rokem publikace či vzniku (Kalouda, 2019, s. 49).

Původní verze z roku 1995 Index IN95 představuje typický výpočet souhrnné míry finanční situace podniku, jehož úspěšnost je více než 70 %. Počítá se se takto:

$$IN95 = 0,22 \times X_1 + 0,11 \times X_2 + 8,33 \times X_3 + 0,52 \times X_4 + 0,1 \times X_5 - 16,80 \times X_6 \quad (23)$$

Kde:

X_1 = aktiva / cizí zdroje

X_2 = EBIT / nákladové úroky

X_3 = EBIT / aktiva

X_4 = výnosy / aktiva

X_5 = oběžná aktiva / krátkodobé cizí zdroje

X_6 = závazky po splatnosti / výnosy (Kotulič, 2018, s. 120)

Nejnovějším modelem je IN05, který pomáhá určovat, zda firma vytváří ekonomickou hodnotu. Poměrové ukazatele X se počítají stejným způsobem jako u předchozích variací. Lze ho vyjádřit následující rovnicí:

$$IN05 = 0,13 \times X_1 + 0,04 \times X_2 + 3,97 \times X_3 + 0,21 \times X_4 + 0,09 \times X_5 \quad (24)$$

Pokud je hodnota indexu vyšší než 1,6, firma tvoří ekonomickou hodnotu. Při výsledku nižším než 0,9 firma hodnotu netvoří. V případě výsledku v intervalu 0,9–1,6 se firma nachází v šedé zóně (Strouhal, 2016, s. 130-131).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA FIRMY

Vybraná firma má sídlo ve Zlínském kraji. Jedná se o společnost s ručením omezeným, která funguje více než 20 let. Základní kapitál je 100 000 Kč a celý byl splacen. Firmu vlastní jeden společník. Statutárním orgánem jsou dva jednatele a každý zastupuje společnost samostatně. Ve firmě pracuje 16 zaměstnanců, z toho dva řídící. Firma je malou účetní jednotkou a plátcem DPH. Zdrojem dat pro finanční analýzu firmy jsou především výkazy účetních závěrek.

4.1 Předmět podnikání

Firma se zabývá velkoobchodem a maloobchodem s náhradními díly pro motorová vozidla. Firma podniká na základě ohlašovací volné živnosti s předmětem podnikání Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona a dále na základě ohlašovací řemeslné živnosti s předmětem podnikání Opravy silničních vozidel. Tato oprávnění byla vydána na dobu neurčitou. V současné době má firma 2 provozovny.

Firma se dále specializuje na prodej autobaterií a brzdových komponentů pro nákladní vozy všech značek na českém a slovenském trhu.

4.2 Charakteristika odvětví

Dle klasifikace CZ-NACE je vybraný podnik zařazen do sekce G – Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel. Do této sekce spadá velkoobchod a maloobchod všech druhů zboží bez dalšího zpracování, zboží tak lze např. třídít, klasifikovat, míchat, balit, skladovat atd.

Dále firma patří do oddílu 45 zahrnující všechny činnosti, které souvisí s obchodem a opravami motorových vozidel a motocyklů (G - Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel, © 2018). Konkrétněji firma spadá do kategorií 45.2 a 45.3.

4.3 Charakteristika vybrané konkurenční firmy

Vybraný nejsilnější konkurent sídlí v Moravskoslezském kraji. Taktéž se zabývá distribucí náhradních dílů pro osobní a nákladní vozy v České i Slovenské republice. Disponuje živnostenskými oprávněními shodnými s živnostmi i předměty podnikání vybrané firmy. Jeho základní kapitál je 10 000 000 Kč a byl celý splacen. Na trhu se firma pohybuje přes 30 let. Podnik zaměstnává více než 100 zaměstnanců. Data konkurenta za rok 2021 nejsou v době psaní této bakalářské práce k dispozici.

5 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ

5.1 Analýza majetkové struktury

5.1.1 Analýza majetkové struktury vybrané firmy

Celková aktiva podniku mezi roky 2017 a 2018 klesla o 4 % na téměř 33 500 tis. Kč, čímž měla v roce 2018 nejnižší hodnotu za sledované období. V letech 2019 a 2020 aktiva vzrostla přibližně o 11 % a v roce 2021 opět o cca 1 % klesla. Ve sledovaném období dosahovala aktiva nejvyšší hodnoty roku 2020, a to 41 475 tis. Kč, vlivem růstu zásob o 15 % a zvýšení pohledávek dokonce o 66,5 %.

Stálá aktiva tvoří v daném období 13–18 % bilanční sumy, v roce 2018 jejich hodnota vzrostla, v následujících letech však mají klesající tendenci. Nejvýznamnější položkou dlouhodobého majetku je DHM, konkrétně pozemky a stavby, přestože vlivem odpisů budov jejich hodnota klesá. Hmotné movité věci naopak dosahují každý rok vyšší hodnoty, protože firma pravidelně investuje do modernizace a rozšíření vozového parku a manipulační techniky. Vysoká hodnota DNH v roce 2017 je zapříčiněna nákupem nového operačního systému, který byl v následujících letech odepisován, v roce 2020 pak byla dokoupena jeho aktualizace, která DNM navýšila. DFM firma nevlastní.

Oběžná aktiva představují 81–86 % bilanční sumy. Největší položkou jsou zde zásoby, které tvoří 41–66 % bilance, protože jde o obchodní firmu se specializací na autobaterie. Závěrkové výkazy jsou sestavovány k vždy k 31. 12. a v tomto termínu je firma uprostřed hlavní sezóny prodeje autobaterií, má skladem spoustu zboží, kterým zásobuje další firmy. Významný nárůst zásob o 54 % v roce 2021 byl způsoben předpokládaným růstem ceny olova, proto firma zavčas nakoupila více autobaterií za nižší ceny a vytvořila zásoby na delší období. Peněžní prostředky tvoří 24–31 % bilance. Výjimkou je opět rok 2021, kdy dosahují 6,36 % jako důsledek plateb za velké nákupy zboží. Pohledávky se na bilanci podílí z 11–17 %, v roce 2020 vzrostly téměř o 67 %, což souvisí s nárůstem tržeb za prodané zboží. KFM firma nevlastní.

Nárůst časového rozlišení aktiv v roce 2020 představuje slevu na zboží od konkrétního dodavatele za zboží odebrané v tomto roce, která byla vyfakturována dobropisem v roce 2021.

Tabulka 1 Majetková struktura vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
AKTIVA	34 849	33 454	37 118	41 475	40 996
Stálá aktiva	6 010	6 130	5 669	5 482	5 313
DNM	423	238	60	120	83
Software	423	238	60	120	83
DHM	5 587	5 892	5 609	5 362	5 230
Pozemky a stavby	4 366	3 971	3 596	3 240	2 902
Hmotné movité věci	1 221	1 921	2 013	2 122	2 328
DFM	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	28 687	27 160	31 313	35 475	35 446
Zásoby	14 934	14 999	15 285	17 558	27 089
Pohledávky	4 552	4 186	4 257	7 089	5 748
KFM	0	0	0	0	0
Peněžní prostředky	9 201	7 975	11 771	10 828	2 609
Časové rozlišení aktiv	152	164	136	518	237

Tabulka 2 Vertikální analýza majetkové struktury vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v %)	2017	2018	2019	2020	2021
AKTIVA	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Stálá aktiva	17,25	18,32	15,27	13,22	12,96
DNM	1,21	0,71	0,16	0,29	0,20
Software	1,21	0,71	0,16	0,29	0,20
DHM	16,03	17,61	15,11	12,93	12,76
Pozemky a stavby	12,53	11,87	9,69	7,81	7,08
Hmotné movité věci	3,50	5,74	5,42	5,12	5,68
DFM	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	82,32	81,19	84,36	85,53	86,46
Zásoby	42,85	44,83	41,18	42,33	66,08
Pohledávky	13,06	12,51	11,47	17,09	14,02
KFM	0	0	0	0	0
Peněžní prostředky	26,40	23,84	31,71	26,11	6,36
Časové rozlišení aktiv	0,44	0,49	0,37	1,25	0,58

Tabulka 3 Horizontální analýza majetkové struktury vybrané firmy (vlastní zpracování)

(změna v %)	18/17	19/18	20/19	21/20
AKTIVA	-4,00	10,95	11,74	-1,15
Stálá aktiva	2,00	-7,52	-3,30	-3,08
DNM	-43,74	-74,79	100,00	-30,83

Software	-43,74	-74,79	100,00	-30,83
DHM	5,46	-4,80	-4,40	-2,46
Pozemky a stavby	-9,05	-9,44	-9,90	-10,43
Hmotné movité věci	57,33	4,79	5,41	9,71
DFM	0	0	0	0
Oběžná aktiva	-5,32	15,29	13,29	-0,08
Zásoby	0,44	1,91	14,87	54,28
Pohledávky	-8,04	1,70	66,53	-18,92
KFM	0	0	0	0
Peněžní prostředky	-13,32	47,60	-8,01	-75,91
Časové rozlišení aktiv	7,89	-17,07	280,88	-54,25

5.1.2 Analýza majetkové struktury konkurenta

Hodnoty celkových aktiv konkurenta jsou několikanásobně vyšší než u vybrané firmy. V celém sledovaném období mají aktiva rostoucí charakter. Stálá aktiva tvoří 2–3 % bilance, což více než o 10 % méně proti vybrané firmě. Zároveň konkurent vlastní DFM. Oběžná aktiva představují 97 % celkových aktiv, tedy až o 15 % více než ve vybrané firmě. Zásoby tvoří více než polovinu bilanční sumy, pohledávky pak 40–45 %. Významný rozdíl je u peněžních prostředků konkurenta, které mají výraznou klesající tendenci a nepředstavují ani 2 % bilance.

Tabulka 4 Majetková struktura konkurenta (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020
AKTIVA	140 908	161 921	183 613	187 218
Stálá aktiva	3 441	3 053	4 180	4 854
DNM	470	232	850	1 167
DHM	1 090	938	1 451	1 798
DFM	1 881	1 883	1 879	1 889
Oběžná aktiva	136 923	157 917	178 646	181 370
Zásoby	78 397	83 988	95 676	99 099
Pohledávky	56 053	72 669	82 437	81 062
Dlouhodobé pohl.	750	641	595	495
Krátkodobé pohl.	55 303	72 028	81 842	80 567
KFM	0	0	0	0
Peněžní prostředky	2 473	1 260	533	1 209
Časové rozlišení aktiv	544	951	787	994

Tabulka 5 Vertikální analýza majetkové struktury konkurenta (vlastní zpracování)

(v %)	2017	2018	2019	2020
AKTIVA	100,00	100,00	100,00	100,00
Stálá aktiva	2,44	1,89	2,28	2,59
DNM	0,33	0,14	0,46	0,62
DHM	0,77	0,58	0,79	0,96
DFM	1,33	1,16	1,02	1,01
Oběžná aktiva	97,17	97,53	97,29	96,88
Zásoby	55,64	51,87	52,11	52,93
Pohledávky	39,78	44,88	44,90	43,30
Dlouhodobé pohl.	0,53	0,40	0,32	0,26
Krátkodobé pohl.	39,25	44,48	44,57	43,03
KFM	0	0	0	0
Peněžní prostředky	1,76	0,78	0,29	0,65
Časové rozlišení aktiv	0,39	0,59	0,43	0,53

Tabulka 6 Horizontální analýza majetkové struktury konkurenta (vlastní zpracování)

(změna v %)	18/17	19/18	20/19
AKTIVA	14,91	13,40	1,96
Stálá aktiva	-11,28	36,91	16,12
DNM	-50,64	266,38	37,29
DHM	-13,94	54,69	23,91
DFM	0,11	-0,21	0,53
Oběžná aktiva	15,33	13,13	1,52
Zásoby	7,13	13,92	3,58
Pohledávky	29,64	13,44	-1,67
Dlouhodobé pohl.	-14,53	-7,18	-16,81
Krátkodobé pohl.	30,24	13,63	-1,56
KFM	0	0	0
Peněžní prostředky	-49,05	-57,70	126,83
Časové rozlišení aktiv	74,82	-17,25	26,30

5.2 Analýza kapitálové struktury

5.2.1 Analýza kapitálové struktury vybrané firmy

Stejně jako u aktiv, pasiva v roce 2018 klesla, v následujících dvou letech rostla přibližně o 11 % a v roce 2021 o 1 % klesla.

Pasiva jsou tvořena z 64–71 % vlastním kapitálem. Ve sledovaném období hodnota VK každý rok stoupá, v roce 2021 dosahoval 27 408 tis. Kč. Základní kapitál je konstantní, jeho výše je 100 tis. Kč. Největší položkou VK je VH minulých let, představuje 59–66 % pasiv a každý rok roste jako důsledek kladných výsledků hospodaření. VH běžného období v roce 2018 klesl o 2 %, následující dva roky stoupl o 16 a 18,6 %, avšak v roce 2021 výrazně klesl o 55 %. Tento pokles souvisí s růstem nákladů, který byl vyšší než růst výnosů. Další položkou jsou fondy ze zisku, které v letech 2020 a 2021 vzrostly o 26 a 30 %. Vedení firmy každý rok rozhoduje o výši částky, která bude ze zisku přidělena do sociálního fondu. Z tohoto fondu pak firma vyplácí zaměstnanecké benefity.

Cizí zdroje představují 29–36 % pasiv. Rezervy firma netvoří, proto se cizí zdroje skládají pouze ze závazků, přičemž všechny jsou krátkodobé. Nejdříve klesly o 18 % v roce 2018, poté vzrostly o 25 a 23 %, v roce 2021 znovu o 8 % klesly. V rozvaze lze vyčíst, že většinu závazků představují závazky z obchodních vztahů, poté daňové závazky vůči státu a závazky k zaměstnancům, případně sociální a zdravotní pojištění. V roce 2021 si firma vzala krátkodobý úvěr, který k rozvahovému dni činil 3 000 tis. Kč.

Časové rozlišení pasiv představuje necelé 1 % pasiv.

Tabulka 7 Kapitálová struktura vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
PASIVA	34 849	33 454	37 118	41 475	40 996
Vlastní kapitál	23 076	23 822	25 057	26 694	27 408
Základní kapitál	100	100	100	100	100
Ážio a kapitálové fondy	0	0	0	0	0
Fondy ze zisku	386	366	362	457	592
VH minulých let	21 298	22 090	23 126	24 395	25 937
VH běžného období	1 292	1 266	1 469	1 742	779
Cizí zdroje	11 745	9 612	11 999	14 742	13 545
Rezervy	0	0	0	0	0
Závazky	11 745	9 612	11 999	14 742	13 545
Časové rozlišení pasiv	28	20	62	39	43

Tabulka 8 Vertikální analýza kapitálové struktury vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v %)	2017	2018	2019	2020	2021
PASIVA	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	66,22	71,21	67,51	64,36	66,86
Základní kapitál	0,29	0,30	0,27	0,24	0,24

Ážio a kapitálové fondy	0	0	0	0	0
Fondy ze zisku	1,11	1,09	0,98	1,10	1,44
VH minulých let	61,12	66,03	62,30	58,82	63,27
VH běžného období	3,71	3,78	3,96	4,20	1,90
Cizí zdroje	33,70	28,73	32,33	35,54	33,04
Rezervy	0	0	0	0	0
Závazky	33,70	28,73	32,33	35,54	33,04
Časové rozlišení pasiv	0,08	0,06	0,17	0,09	0,10

Tabulka 9 Horizontální analýza kapitálové struktury vybrané firmy (vlastní zpracování)

(změna v %)	18/17	19/18	20/19	21/20
PASIVA	-4,00	10,95	11,74	-1,15
Vlastní kapitál	3,23	5,18	6,53	2,67
Základní kapitál	0	0	0	0
Ážio a kapitálové fondy	0	0	0	0
Fondy ze zisku	-5,18	-1,09	26,24	29,54
VH minulých let	3,72	4,69	5,49	6,32
VH běžného období	-2,01	16,03	18,58	-55,28
Cizí zdroje	-18,16	24,83	22,86	-8,12
Rezervy	0	0	0	0
Závazky	-18,16	24,83	22,86	-8,12
Časové rozlišení pasiv	-28,57	210,00	-37,10	10,26

5.2.2 Analýza kapitálové struktury konkurenta

Konkurenční podnik má podstatně rozdílnou kapitálovou strukturu. VK zde nedominuje, představuje pouze 21–25 % pasiv. Základní kapitál je konstantní a 100x větší než ZK vybrané firmy. VH minulých let tvoří pouze 10–17 % bilance, v letech 2019 a 2020 však stoupá o 40 % s čímž roste i jeho podíl na bilanci. Odlišnou tendenci lze pozorovat u fondů ze zisku, které v roce 2019 mírně klesly, v roce 2020 došlo k poklesu o 96 %, čímž se jejich podíl na bilanci snížil na pouhé 0,2 %.

Cizí zdroje jsou hlavní položkou financování, představují 75–79 % zdrojů. Tempo jejich růstu ve sledovaném období klesá, jejich podíl na bilanci se také pozvolna snižuje. Jsou tvořeny převážně krátkodobými závazky.

Tabulka 10 Kapitálová struktura konkurenta (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020
-------------	------	------	------	------

PASIVA	140 908	161 921	183 613	187 218
Vlastní kapitál	35 258	33 760	41 932	44 684
Základní kapitál	10 000	10 000	10 000	10 000
Ážio a kapitálové fondy	-16	-14	-18	-9
Fondy ze zisku	1 020	1 030	1 000	39
VH minulých let	16 183	16 183	22 683	31 849
VH běžného období	8 071	6 561	8 267	2 805
Cizí zdroje	105 650	128 161	141 609	142 412
Rezervy	140	0	455	0
Závazky	105 510	128 161	141 154	142 412
Časové rozlišení pasiv	0	0	72	122

Tabulka 11 Vertikální analýza kapitálové struktury konkurenta (vlastní zpracování)

(v %)	2017	2018	2019	2020
PASIVA	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	25,02	20,85	22,84	23,87
Základní kapitál	7,10	6,18	5,45	5,34
Ážio a kapitálové fondy	0	0	0	0
Fondy ze zisku	0,72	0,64	0,54	0,02
VH minulých let	11,48	9,99	12,35	17,01
VH běžného období	5,73	4,05	4,50	1,50
Cizí zdroje	74,98	79,15	77,12	76,07
Rezervy	0,10	0	0,25	0
Závazky	74,88	79,15	76,88	76,07
Časové rozlišení pasiv	0	0	0,04	0,07

Tabulka 12 Horizontální analýza kapitálové struktury konkurenta (vlastní zpracování)

(změna v %)	18/17	19/18	20/19
PASIVA	14,91	13,40	1,96
Vlastní kapitál	-4,25	24,21	6,56
Základní kapitál	0	0	0
Ážio a kapitálové fondy	0	0	0
Fondy ze zisku	0,98	-2,91	-96,10
VH minulých let	0,00	40,17	40,41
VH běžného období	-18,71	26,00	-66,07
Cizí zdroje	21,31	10,49	0,57
Rezervy	-100,00	0	-100,00
Závazky	21,47	10,14	0,89
Časové rozlišení pasiv	0	0	69,44

5.3 Analýza výnosů

Z dosahovaných výnosů je zřejmé, že se jedná o nevýrobní společnost. Jednoznačně zde převažují tržby za prodej zboží, které se v analyzovaných letech podílí na výnosech firmy průměrně z 98,5 % a vykazují rostoucí trend. V roce 2018 představovaly 99 % všech výnosů. Jak bylo zmíněno v první kapitole praktické části, do obchodovaného zboží patří hlavně autobaterie a náhradní díly brzd, do doplňkového sortimentu pak autochemie či dílenské nářadí. V letech 2017 a 2018 nebyly vykazovány žádné tržby z prodeje výrobků a služeb, v následujících letech se pohybovaly mezi 141 a 220 tis. Kč. Další položkou jsou ostatní provozní výnosy a ostatní finanční výnosy, které představují každé necelé procento výnosů. Shodně nejprve roku 2018 silně klesly, v roce 2019 a 2020 rostly a následoval opět jejich pokles.

Podíl tržeb za prodej zboží na výnosech konkurenta je velmi podobný jako u vybrané firmy, průměrně za sledované období dosahuje 95 % a také má rostoucí tendenci. Ostatní provozní výnosy mají v letech 2017 a 2020 větší podíl, průměrně 5,5 %.

Tabulka 13 Výnosy vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Tržby z prodeje výrobků a služeb	0	0	220	217	141
Tržby za prodej zboží	54 554	56 639	61 712	69 027	73 645
Ostatní provozní výnosy	516	352	362	382	193
Tržby z prodaného DM	40	274	306	244	99
Jiné provozní výnosy	476	78	56	138	94
Výnosové úroky a podobné výnosy	2	3	23	24	4
Ostatní finanční výnosy	451	202	362	834	630
VÝNOSY	55 523	57 196	62 679	70 484	74 613

Tabulka 14 Vertikální analýza výnosů vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v %)	2017	2018	2019	2020	2021
Tržby z prodeje výrobků a služeb	0,00	0,00	0,35	0,31	0,19
Tržby za prodej zboží	98,25	99,03	98,46	97,93	98,70
Ostatní provozní výnosy	0,93	0,62	0,58	0,54	0,26
Tržby z prodaného DM	0,07	0,48	0,49	0,35	0,13
Jiné provozní výnosy	0,86	0,14	0,09	0,20	0,13
Výnosové úroky a podobné výnosy	0,00	0,01	0,04	0,03	0,01
Ostatní finanční výnosy	0,81	0,35	0,58	1,18	0,84
VÝNOSY	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Tabulka 15 Horizontální analýza výnosů vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v %)	18/17	19/18	20/19	21/20
Tržby z prodeje výrobků a služeb	0	0	-1,36	-35,02
Tržby za prodej zboží	3,82	8,96	11,85	6,69
Ostatní provozní výnosy	-31,78	2,84	5,52	-49,48
Tržby z prodaného DM	585,00	11,68	-20,26	-59,43
Jiné provozní výnosy	-83,61	-28,21	146,43	-31,88
Výnosové úroky a podobné výnosy	50,00	666,67	4,35	-83,33
Ostatní finanční výnosy	-55,21	79,21	130,39	-24,46
VÝNOSY	3,01	9,59	12,45	5,86

Tabulka 16 Výnosy konkurenta (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020
Tržby z prodeje výrobků a služeb	435	2 354	5 772	6 734
Tržby za prodej zboží	429 730	433 657	462 419	466 927
Ostatní provozní výnosy	25 812	3 257	3 984	27 813
Tržby z prodaného DM	581	329	332	271
Tržby z prodaného materiálu	20	35	926	1 444
Jiné provozní výnosy	25 211	2 893	2 726	26 098
Výnosové úroky a podobné výnosy	32	45	79	112
Ostatní finanční výnosy	2 674	3 355	4 191	10 554
VÝNOSY	458 683	442 668	476 445	512 140

Tabulka 17 Vertikální a horizontální analýza výnosů konkurenta (vlastní zpracování)

(v %)	2017	2018	2019	2020	18/17	19/18	20/19
Tržby z prodeje výrobků a služeb	0,09	0,53	1,21	1,31	0	0	16,67
Tržby za prodej zboží	93,69	97,96	97,06	91,17	0,91	6,63	0,97
Ostatní provozní výnosy	5,63	0,74	0,84	5,43	-87,38	22,32	598,12
Tržby z prodaného DM	0,13	0,07	0,07	0,05	-43,37	0,91	-18,37
Tržby z prodaného materiálu	0	0,01	0,19	0,28	75,00	2545,71	55,94
Jiné provozní výnosy	5,50	0,65	0,57	5,10	-88,52	-5,77	857,37
Výnosové úroky a podobné výnosy	0,01	0,01	0,02	0,02	40,63	75,56	41,77
Ostatní finanční výnosy	0,58	0,76	0,88	2,06	25,47	24,92	151,83
VÝNOSY	100,00	100,00	100,00	100,00	-3,49	7,63	7,49

5.4 Analýza nákladů

Po celé sledované období celkové náklady rostou, v roce 2021 činily 73 834 tis. Kč, tedy o 36 % více než v prvním roce analyzovaného období. Nejvyšší nárůst byl o 12 % v roce 2020. Největší nákladovou položkou je výkonová spotřeba, která činí 83–86 % ročních nákladů firmy. Z nich většinu představují náklady vynaložené na prodané zboží, které jsou pro předmět podnikání firmy typické. Jejich růst odpovídá také vyšším tržbám za prodej zboží, v roce 2021 však došlo k poklesu těchto nákladů. Naopak téměř o 56 % se zvýšily náklady na služby, které zahrnovaly opravy a vybavení provozních budov. Od roku 2019 mají osobní náklady rostoucí charakter, protože, jak lze vyčíst z účetních výkazů, zvyšují se mzdové náklady. Příčinou je zvyšování mezd ve společnosti, zároveň však podle přílohy účetní závěrky v roce 2021 klesl průměrný počet zaměstnanců z 18 na 16. Výše odpisů (položka úpravy hodnot v provozní oblasti) je v letech 2019–2021 téměř stejná, v průměru 1 302 tis. Kč. V souvislosti s úvěrem, který si firma v roce 2021 vzala, došlo ke vzniku nákladových úroků. V roce 2021 klesla daň z příjmů o 58 % jako důsledek nižšího výsledku hospodaření společnosti.

Podobně jako u vybrané firmy, i u konkurenta výkonová spotřeba ve sledovaném období rostla, její podíl na nákladech byl taktéž 80–86 %. Tendenci růstu lze pozorovat také u osobních nákladů, průměrně rostly o 6 %.

Tabulka 18 Náklady vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Výkonová spotřeba	45 211	47 107	51 465	57 786	63 292
Náklady vynaložené na prodané zboží	41 417	43 118	47 524	54 201	47 524
Spotřeba materiálu a energie	1 151	1 326	1 531	1 439	1 788
Služby	2 643	2 663	2 410	2 146	3 345
Osobní náklady	6 575	6 501	7 296	7 582	8 022
Úpravy hodnot v provozní oblasti	900	1 149	1 303	1 296	1 307
Ostatní provozní náklady	818	596	592	584	700
Nákladové úroky a podobné náklady	19	1	0	0	18
Ostatní finanční náklady	339	270	216	1 107	331
Daň z příjmů	369	306	338	387	164
NÁKLADY	54 231	55 930	61 210	68 742	73 834

Tabulka 19 Vertikální analýza nákladů vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v %)	2017	2018	2019	2020	2021
-------	------	------	------	------	------

Výkonová spotřeba	83,37	84,22	84,08	84,06	85,72
Náklady vynaložené na prodané zboží	76,37	77,09	77,64	78,85	64,37
Spotřeba materiálu a energie	2,12	2,37	2,50	2,09	2,42
Služby	4,87	4,76	3,94	3,12	4,53
Osobní náklady	12,12	11,62	11,92	11,03	10,86
Úpravy hodnot v provozní oblasti	1,66	2,05	2,13	1,89	1,77
Ostatní provozní náklady	1,51	1,07	0,97	0,85	0,95
Nákladové úroky a podobné náklady	0,04	0,00	0,00	0,00	0,02
Ostatní finanční náklady	0,63	0,48	0,35	1,61	0,45
Daň z příjmů	0,68	0,55	0,55	0,56	0,22
NÁKLADY	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Tabulka 20 Horizontální analýza nákladů vybrané firmy (vlastní zpracování)

(v %)	18/17	19/18	20/19	21/20
Výkonová spotřeba	4,19	9,25	12,28	9,53
Náklady vynaložené na prodané zboží	4,11	10,22	14,05	-12,32
Spotřeba materiálu a energie	15,20	15,46	-6,01	24,25
Služby	0,76	-9,50	-10,95	55,87
Osobní náklady	-1,13	12,23	3,92	5,80
Úpravy hodnot v provozní oblasti	27,67	13,40	-0,54	0,85
Ostatní provozní náklady	-27,14	-0,67	-1,35	19,86
Nákladové úroky a podobné náklady	-94,74	-100,00	0	0
Ostatní finanční náklady	-20,35	-20,00	412,50	-70,10
Daň z příjmů	-17,07	10,46	14,50	-57,62
NÁKLADY	3,13	9,44	12,31	7,41

Tabulka 21 Náklady konkurenta (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020
Výkonová spotřeba	370 318	375 989	397 989	405 886
Náklady vynaložené na prodané zboží	334 550	334 960	354 592	359 352
Spotřeba materiálu a energie	5 322	6 904	9 099	9 357
Služby	30 446	34 125	34 298	37 177
Aktivace	-704	-743	-857	-365
Osobní náklady	51 631	53 925	60 080	61 570
Úpravy hodnot v provozní oblasti	918	610	822	676
Ostatní provozní náklady	25 886	1 193	3 235	26 023
Nákladové úroky a podobné náklady	619	674	761	839
Ostatní finanční náklady	1 944	4 067	3 703	14 093
Daň z příjmů	0	392	2 445	883

NÁKLADY	450 612	436 107	468 178	509 605
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Tabulka 22 Vertikální a horizontální analýza nákladů konkurenta (vlastní zpracování)

(v %)	2017	2018	2019	2020	18/17	19/18	20/19
Výkonová spotřeba	82,18	86,21	85,01	79,65	1,53	5,85	1,98
Náklady vynaložené na prodané zboží	74,24	76,81	75,74	70,52	0,12	5,86	1,34
Spotřeba materiálu a energie	1,18	1,58	1,94	1,84	29,73	31,79	2,84
Služby	6,76	7,82	7,33	7,30	12,08	0,51	8,39
Aktivace	-0,16	-0,17	-0,18	-0,07	5,54	15,34	-57,41
Osobní náklady	11,46	12,37	12,83	12,08	4,44	11,41	2,48
Úpravy hodnot v provozní oblasti	0,20	0,14	0,18	0,13	-33,55	34,75	-17,76
Ostatní provozní náklady	5,74	0,27	0,69	5,11	-95,39	171,17	704,42
Nákladové úroky a podobné náklady	0,14	0,15	0,16	0,16	8,89	12,91	0
Ostatní finanční náklady	0,43	0,93	0,79	2,77	109,21	-8,95	280,58
Daň z příjmů	0	0,09	0,52	0,17	0	523,72	-63,89
NÁKLADY	100,00	100,00	100,00	100,00	-3,22	7,35	8,85

6 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ

6.1 Čistý pracovní kapitál

Po celé sledované období nabývá čistý pracovní kapitál vybrané firmy kladných hodnot, krátkodobá aktiva převyšují krátkodobé závazky. Ve vývoji ČPK si lze všimnout rostoucího trendu, svého maxima dosáhl v roce 2021 ve výši 21 901 tis. Kč. Tyto hodnoty značí dobrou likviditu podniku a stabilní finanční situaci firmy, protože podstatná část oběžného majetku je kryta dlouhodobými zdroji.

Vysoký podíl ČPK na oběžných aktivech znamená, že firma volí neutrální až konzervativní strategii financování. Takový způsob je pro majitele bezpečný, zároveň však drahý.

Tabulka 23 Analýza čistého pracovního kapitálu ve vybrané firmě (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva	28 687	27 160	31 313	35 475	35 446
Krátkodobé závazky	11 745	9 612	11 999	14 742	13 545
Čistý pracovní kapitál (ČPK)	16 942	17 548	19 314	20 733	21 901
Podíl ČPK na oběžných aktivech	59,06 %	64,61 %	61,68 %	58,44 %	61,79 %

Tabulka 24 Analýza čistého pracovního kapitálu konkurenta (vlastní zpracování)

(v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020
Oběžná aktiva	136 923	151 917	178 646	181 370
Krátkodobé závazky	104 210	127 105	140 398	141 753
Čistý pracovní kapitál (ČPK)	32 713	24 812	38 248	39 617
Podíl ČPK na oběžných aktivech	23,89 %	16,33 %	21,41 %	21,84 %

ČPK konkurenta je ve všech letech kladný, jeho podíl na oběžných aktivech je ale mnohem nižší než u analyzované firmy. Největší rozdíl nastal v roce 2018, kdy podíl ČPK na OA ve vybrané firmě dosáhl nejvyšší hodnoty 64,61 %, naopak konkurent měl nejnižší hodnotu podílu, pouhých 16,33 %.

7 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

7.1 Ukazatele zadluženosti

Celková zadluženost vybrané firmy se v analyzovaných letech pohybovala mezi 29–36 %. Nejdříve v roce 2018 klesla o 5 %, následující dva roky rostla a roku 2021 se snížila na 33 %. Kromě roku 2018 se její hodnoty nacházely v doporučeném rozmezí 30–60 %. Přesto jde o poměrně nízkou zadluženost, firma k financování používá převážně vlastní zdroje, které jsou drahé. Proto lze doporučit mírné další zadlužení. Zadlužení konkurenčního podniku je naopak velmi vysoké, v roce 2018 byla jeho zadluženost 19 % nad horní hranicí doporučeného intervalu – takové financování je rizikové, avšak levné.

Míra zadluženosti firmy se vyvíjela podobně jako celková zadluženost. Její hodnoty jsou velmi nízké a značí významné využití vlastního kapitálu. Průměrná hodnota je 0,49, tedy téměř 7x nižší, než průměrná hodnota míry zadluženosti konkurenta.

Úrokové krytí vyjadřuje schopnost podniku splácet úroky z cizího kapitálu. V odborné literatuře je doporučována hodnota 3 či 5 a více. Z uvedených výsledků je zřejmé, že splácení úroků firmě nečiní problémy. V případě nových úvěrů má firma dostatečnou rezervu pro pokrytí úroků. V letech 2019 a 2020 firma neplatila žádné nákladové úroky.

Ukazatele krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem a dlouhodobými zdroji mají totožné hodnoty, protože firma financuje celý DM i část oběžných aktiv vlastními zdroji a žádné dlouhodobé cizí zdroje nevykazuje. Vždy jsou hodnoty nad kritickou hodnotou 1. Firma dává přednost finanční stabilitě a jistotě.

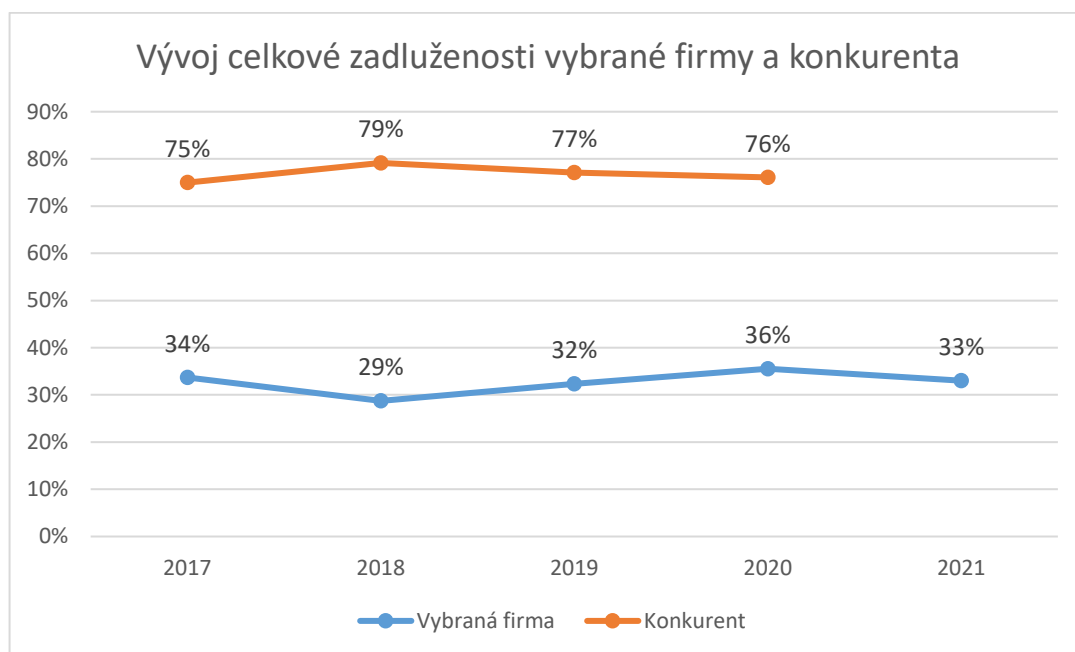
Tabulka 25 Ukazatele zadluženosti ve vybrané firmě (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020	2021
Celková zadluženost	34 %	29 %	32 %	36 %	33 %
Míra zadluženosti	0,51	0,40	0,48	0,55	0,49
Úrokové krytí	88,42	1573,00	0	0	53,39
Krytí DM vlastním kapitálem	3,84	3,89	4,42	4,87	5,16
Krytí DM dlouhodobými zdroji	3,84	3,89	4,42	4,87	5,16

Tabulka 26 Ukazatele zadluženosti konkurenta (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020
Celková zadluženost	75 %	79 %	77 %	76 %
Míra zadluženosti	3,00	3,80	3,38	3,19

Úrokové krytí	14,04	11,32	0	0
Krytí DM vlastním kapitálem	10,25	11,06	10,03	9,21
Krytí DM dlouhodobými zdroji	10,62	11,40	10,21	9,34

Obrázek 4 Vývoj celkové zadluženosti vybrané firmy a konkurenta (vlastní zpracování)

Lze konstatovat, že celková zadluženost vybrané firmy je nízká, většina majetku je financována drahým vlastním kapitálem a pro firmu bude výhodné přijmout úvěr. Míra zadluženosti je taktéž nízká, což je žádoucí stav, protože se jedná o ukazatel důležitý pro banky při rozhodování o poskytnutí úvěru a firma má dobrý předpoklad pro jeho získání. Zároveň společnost nemá problémy se splácením úroků z úvěru. Ukazatele krytí dlouhodobého majetku odpovídají nákladnému financování majetku vlastními zdroji.

7.2 Ukazatele likvidity

Průměr běžné likvidity ve sledovaných letech je 2,58, hodnoty se pohybují od 2,41 do 2,83. V doporučeném rozmezí 1,5–2,5 se likvidita 3. stupně nacházela v letech 2017 a 2020. Ve zbylých letech byla příliš vysoká, tudíž firma neměla problém s platební schopností. Podnik má vysoká oběžná aktiva, vzhledem k povaze firmy jsou jejich největší položkou zásoby, dále také peněžní prostředky, kterých podnik držel kromě roku 2021 zbytečně mnoho. Běžná likvidita konkurenta spadá do požadovaného intervalu a je v normě.

Pohotová likvidita v letech 2018 a 2019 mírně rostla až na hodnotu 1,34, poté začala klesat, v roce 2021 se snížila téměř o polovinu na 0,62. Tento propad pod doporučený interval

byl způsoben vysokým podílem zásob na OA, proti roku 2020 zásoby vzrostly o 54 %. Likvidita 2. stupně nabývala doporučených hodnot 1–1,5. V případě kritéria 0,7–1,0 však tento požadavek nespĺňovala, její hodnoty byly vyšší. Hodnoty pohotové likvidity konkurenta jsou příliš nízké, nespádají do žádného z uvedených doporučení. Příčinou je velký podíl zásob na aktivech, tedy více než 50 %.

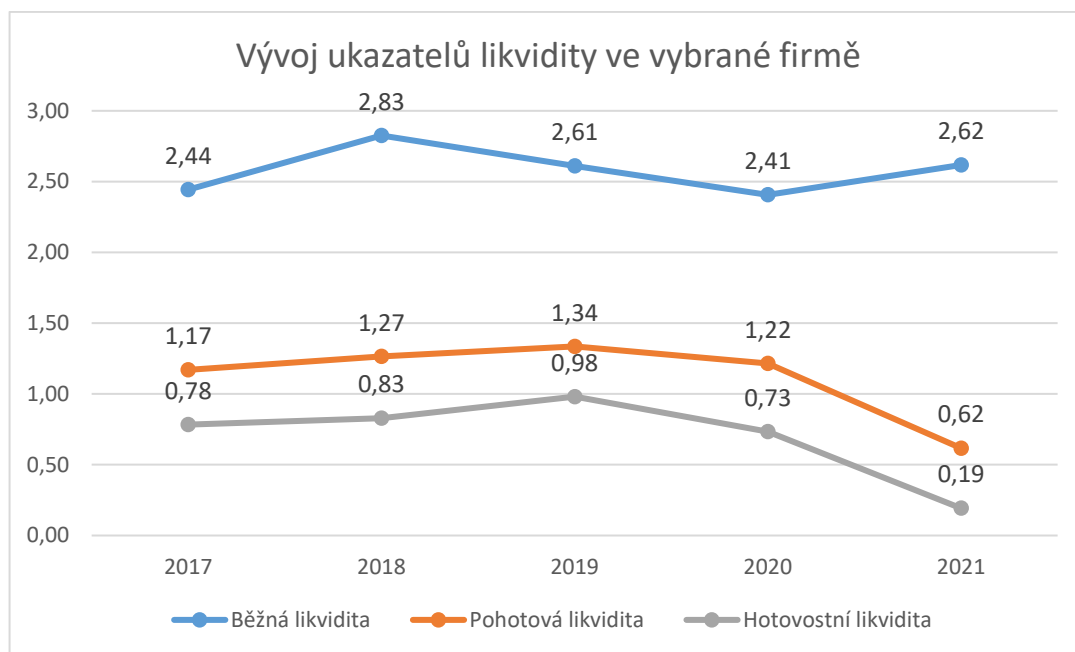
Nejpřísnějším ukazatelem je hotovostní likvidita s doporučovanými hodnotami 0,2–0,5, jelikož bere v potaz pouze peněžní prostředky. Mezi lety 2017 a 2020 byla tato likvidita vysoká, podnik měl dostatek prostředků pro hrazení svých závazků. V roce 2021 došlo k poklesu pod doporučovanou hranici kvůli platbám při výjimečně velkém předzásobením se. Hotovostní likvidita konkurenta se téměř rovná nule, má minimum peněžních prostředků a hrozí neschopnost platit splatné závazky.

Tabulka 27 Ukazatele likvidity ve vybrané firmě (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020	2021
Běžná likvidita	2,44	2,83	2,61	2,41	2,62
Pohotová likvidita	1,17	1,27	1,34	1,22	0,62
Hotovostní likvidita	0,78	0,83	0,98	0,73	0,19

Tabulka 28 Ukazatele likvidity konkurenta (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020
Běžná likvidita	1,31	1,24	1,27	1,28
Pohotová likvidita	0,56	0,58	0,59	0,58
Hotovostní likvidita	0,02	0,01	0,00	0,01

Obrázek 5 Vývoj ukazatelů likvidity ve vybrané firmě (vlastní zpracování)

Obecně lze říci, že firma má vysokou likviditu. Především hotovostní likvidita je velmi vysoká, s výjimkou roku 2021 je výrazně nad horní hranicí, a vysoké hodnoty vykazuje také běžná likvidita. Firma tedy nemá problém se splatností svých závazků, pro své dodavatele je spolehlivým plátcem a odběratelem. Výsledky likvidity souvisí také s velkým podílem ČPK na oběžných aktivech (kapitola 6), který potvrzuje finanční stabilitu podniku. Zároveň výsledky hotovostní likvidity znamenají, že firma peněžní prostředky využívá neefektivně. Vedení firmy však vyžaduje mít tuto finanční rezervu na bankovních účtech.

7.3 Ukazatele rentability

Z hodnot ukazatelů rentability vyplývá, že vybraná firma byla po celé sledované období zisková. Vývoj všech tří druhů rentability byl stejný – v roce 2018 nastal mírný pokles, v letech 2019 a 2020 rentability rostly, avšak roku 2021 došlo k jejich výraznému snížení zapříčiněnému nižším hospodářským výsledkem. Pro výpočet rentability tržeb (ROS) byl použit čistý zisk. Její průměrná hodnota je 2,11 % a ve všech letech byla vyšší než ROS konkurenta. Nejvyšší hodnoty 2,52 % ROS dosáhla v roce 2020.

Rentabilita aktiv a rentabilita vlastního kapitálu firmy měla v letech 2017–2019 nižší hodnoty než konkurent. V roce 2020 rentability konkurenta klesly pod hodnoty sledované firmy. Nejvyšší rentabilitu měla firma v roce 2020, ROA byla 5,13 %, ROE až 6,53 %. Pro výpočet ROA byl použit zisk před úroky a zdaněním (EBIT).

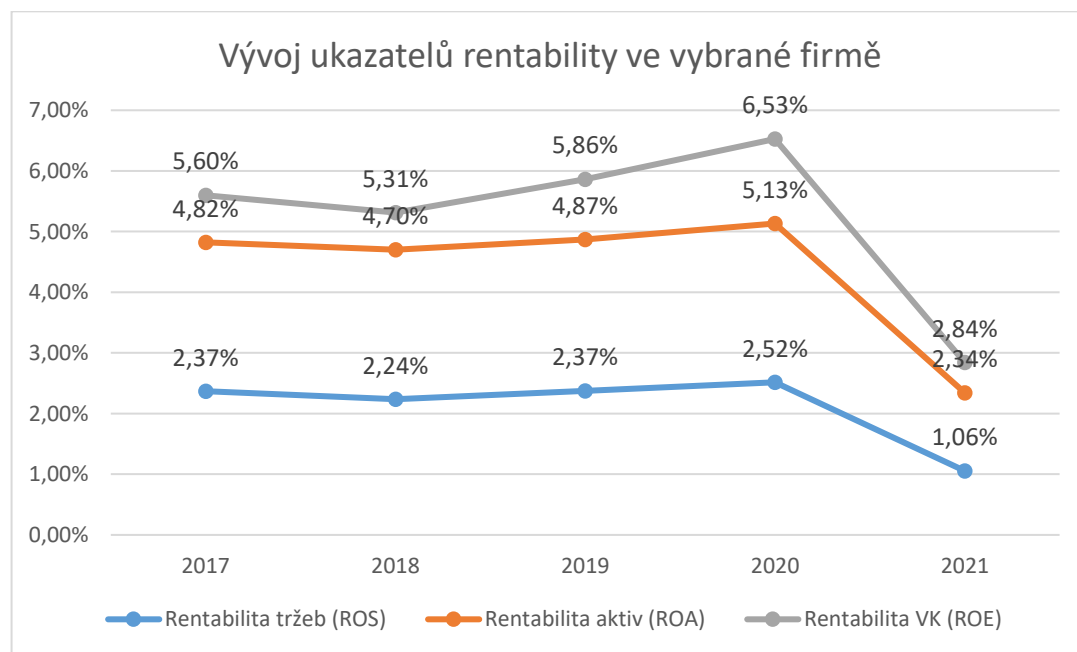
Ačkoliv byly roky 2020 a 2021 pro většinu firem náročný vzhledem k pandemii covid-19, na ziskovost a rentabilitu vybrané firmy neměla tato okolnost vliv. V roce 2020 firma prosperovala a zvyšovala rentabilitu. Propad rentability v roce 2021 je dán nižším ziskem, který je důsledkem vyšších nákladů na opravy a vybavení provozních budov.

Tabulka 29 Ukazatele rentability ve vybrané firmě (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020	2021
Rentabilita tržeb (ROS)	2,37 %	2,24 %	2,37 %	2,52 %	1,06 %
Rentabilita aktiv (ROA)	4,82 %	4,70 %	4,87 %	5,13 %	2,34 %
Rentabilita VK (ROE)	5,60 %	5,31 %	5,86 %	6,53 %	2,84 %

Tabulka 30 Ukazatele rentability konkurenta (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020
Rentabilita tržeb (ROS)	1,88 %	1,50 %	1,77 %	0,59 %
Rentabilita aktiv (ROA)	6,17 %	4,71 %	6,25 %	2,42 %
Rentabilita VK (ROE)	22,89 %	19,43 %	19,72 %	6,28 %

Obrázek 6 Vývoj ukazatelů rentability ve vybrané firmě (vlastní zpracování)

Celkově je možné konstatovat, že firma je zisková, ovšem její vysoká likvidita snižuje rentabilitu. Při nižší likviditě by tedy firma rentabilitu zvýšila. Také při vyšší zadluženosti, snížením podílu vlastního kapitálu na bilanci, bude působit finanční páka a zvýší se rentabilita.

7.4 Ukazatele aktivity

Obrat aktiv se ve sledovaném období pohybuje v rozmezí 1,57–1,80 a je stabilní. Důležitým signálem je, že vždy nabývá hodnot vyšších než 1, což znamená, že podnik se svými aktivy nakládá efektivně. Konkurent však dosahuje lepších hodnot, jelikož žádoucí je co nejvyšší hodnota ukazatele.

Ukazatele obratu zásob a doby obratu zásob jsou vzhledem k povaze podnikání pro firmu zásadní. Čím vyšší hodnotu má obrat zásob, tím efektivněji firma zásoby využívá. V letech 2017–2020 dosahoval obrat zásob žádoucích 3,65–4,05. V roce 2021 ukazatel klesl díky mimořádnému zásobení se před očekávaným nárůstem ceny surovin. Pro dobu obratu je žádoucí, aby se snižovala. Do roku 2019 tomu tak bylo, následoval mírný růst, avšak v roce 2021 stoupla skoro o 45 %, opět kvůli vysokému stavu zásob. Konkurent vykazuje příznivější hodnoty obratu zásob i doby obratu zásob než vybraná firma a znamená to, že peníze nejsou v zásobách uloženy tak dlouho.

Doba obratu pohledávek ve firmě se snižuje, ke zvýšení došlo pouze roku 2020. Pohybuje se mezi hodnotami 24,75 a 36,86, průměr za období je 29 dnů a po celou dobu jsou hodnoty nižší než u konkurenta. Tato průměrná hodnota odpovídá standardní 30denní splatnosti faktur a odběratelé nemají větší problémy s dodržením splatnosti.

Doba obratu závazků je delší než u pohledávek, vždy se jedná minimálně o dvojnásobek DOP. Firma je tak ve výhodné pozici, protože své závazky hradí až poté, co inkasuje platby z pohledávek. Průměrně společnost platí své závazky 70 dní od jejich vzniku.

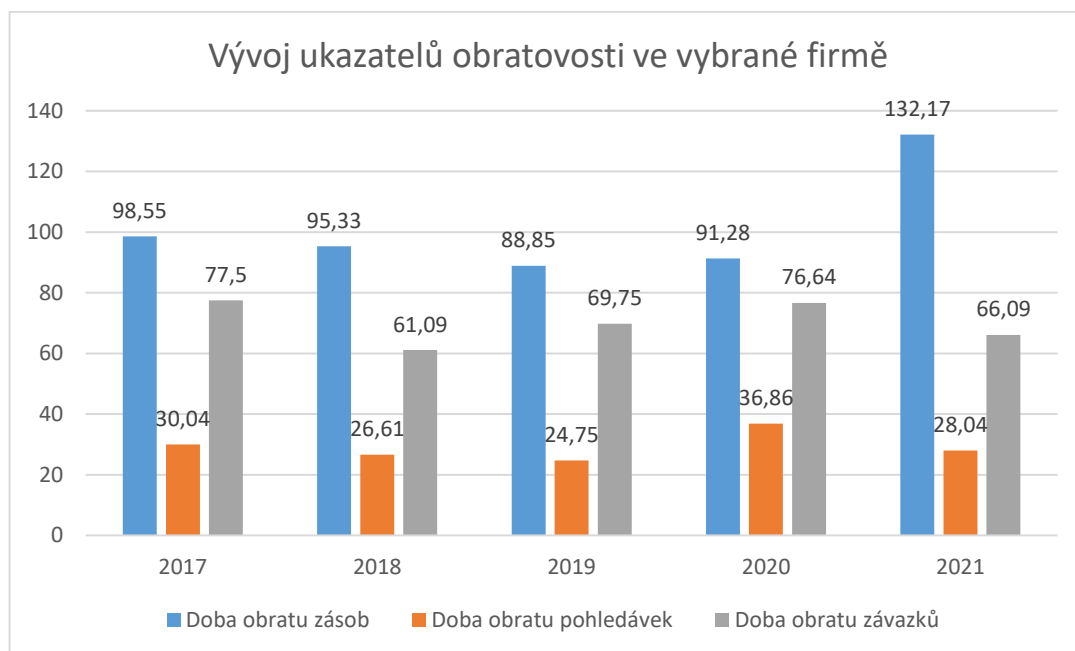
Tabulka 31 Ukazatele aktivity ve vybrané firmě (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020	2021
Obrat aktiv	1,57	1,69	1,67	1,67	1,80
Obrat zásob	3,65	3,78	4,05	3,94	2,72
Doba obratu zásob	98,55	95,33	88,85	91,28	132,17
Doba obratu pohledávek	30,04	26,61	24,75	36,86	28,04
Doba obratu závazků	77,50	61,09	69,75	76,64	66,09

Tabulka 32 Ukazatele aktivity konkurenta (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020
Obrat aktiv	3,05	2,69	2,55	2,53
Obrat zásob	5,49	5,19	4,89	4,78
Doba obratu zásob	65,61	69,35	73,57	75,32

Doba obratu pohledávek	46,91	60,00	63,39	61,61
Doba obratu závazků	88,30	105,82	108,54	108,24

Obrázek 7 Vývoj ukazatelů obratovosti ve vybrané firmě (vlastní zpracování)

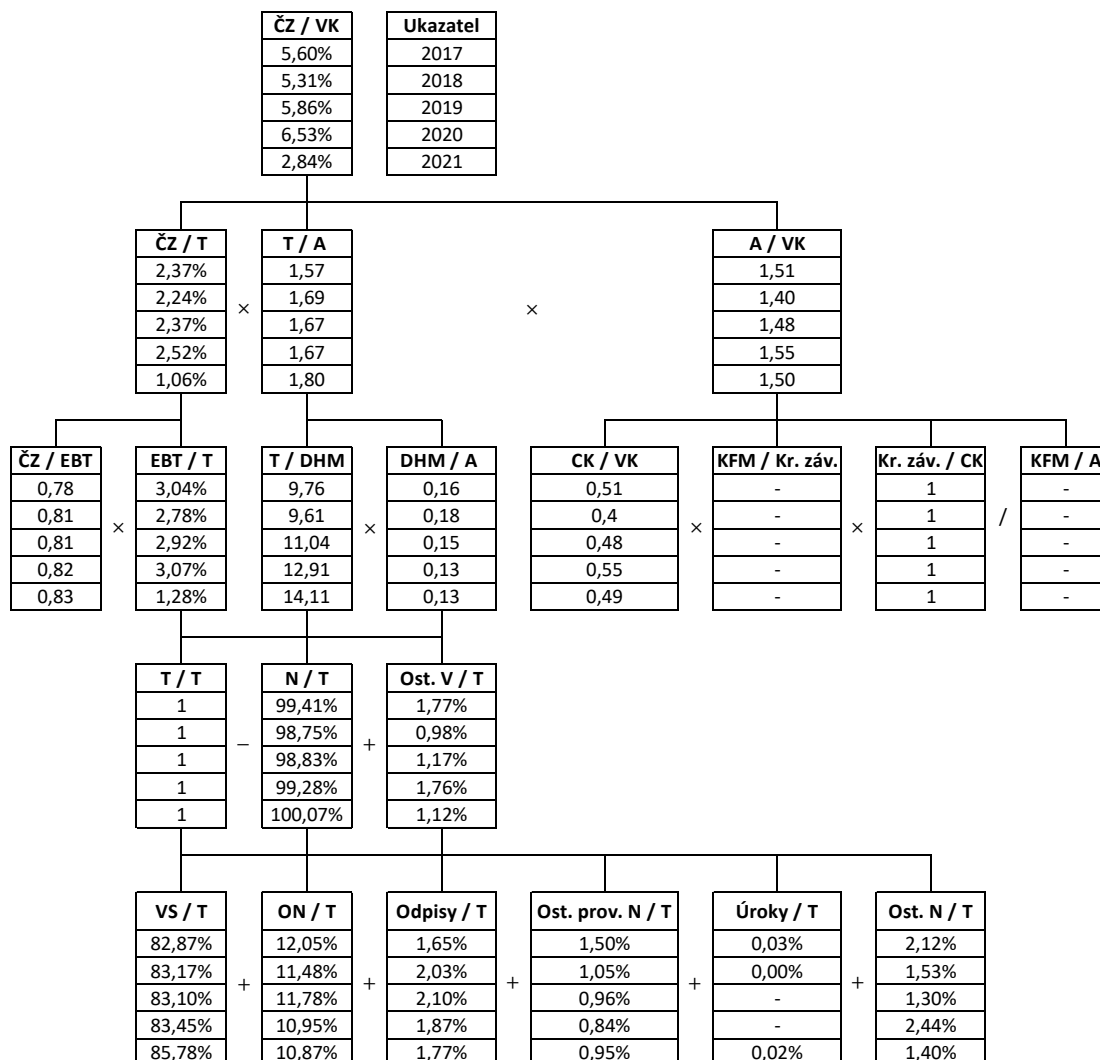
Z obrátů aktiv a zásob vyplývá, že firma svá aktiva využívá efektivně a kromě roku 2021 také zásoby. Společnost má díky spolehlivým odběratelům příznivou dobu obratu pohledávek. Podnik má výhodné postavení, jelikož doba obratu závazků je delší než DOP.

7.5 Pyramidový rozklad ROE (Du Pont rozklad)

Na následujícím obrázku je zobrazen pyramidový rozklad ROE – rozklad rentability vlastního kapitálu.

Rentabilita tržeb (zisková marže) v roce 2021 výrazně klesla, čímž způsobila také pokles ROE. Obrát aktiv i finanční páka jsou v uvedených letech stabilní, na změnu ROE tedy nemají vliv. Obrát aktiv je vyšší než 1, podnik s nimi tedy hospodaří efektivně. Finanční páka ukazuje, že firma je málo zadlužená a lze doporučit další úvěr, protože nižší podíl VK na bilanci zvýší rentabilitu VK. Cizí kapitál je také levnější a při jeho využití působí daňový štít, kdy úroky z úvěru snižují zisk a tím i základ daně. Až na rok 2018 výrazně stoupala obratovost DHM, jeho podíl na aktivech je konstantní.

Výkonová spotřeba v poměru k tržbám má kromě roku 2019 rostoucí tendenci. Osobní náklady mají v poměru k tržbám klesající tendenci, s výjimkou roku 2019. Firma nevlastní žádný KFM.

Obrázek 8 Pyramidový rozklad ROE vybrané firmy (vlastní zpracování)

8 SOUHRNNÉ UKAZATELE

8.1 Altmanův model (Z-skóre)

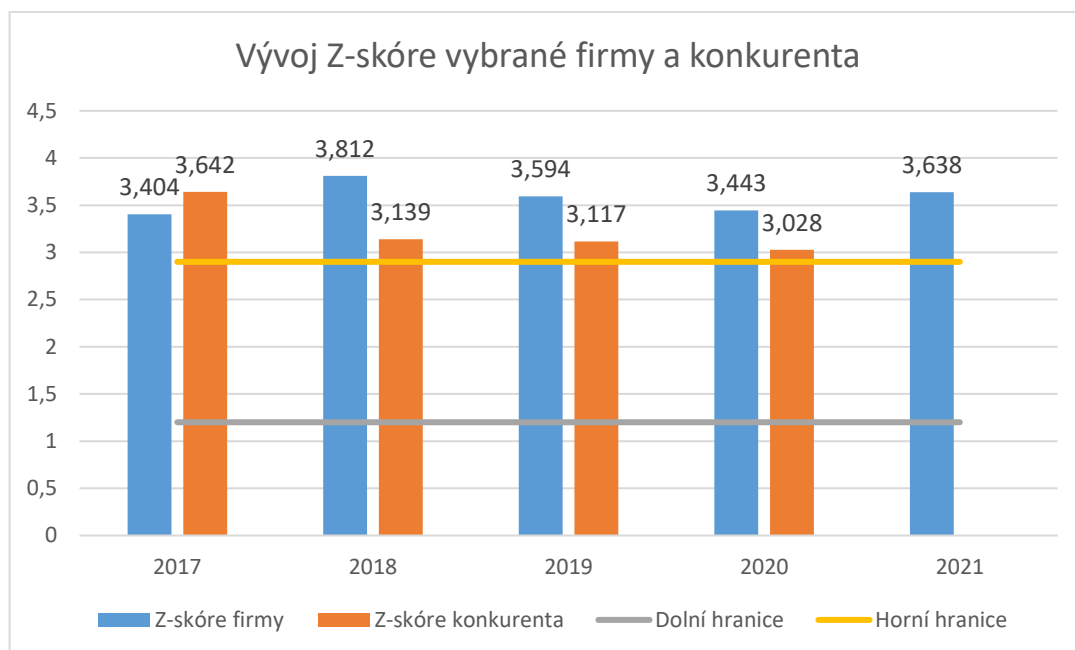
Altmanův model se snaží předvídat, zda firmě hrozí finanční problémy a krach či nikoli. Pro výpočet byla použita varianta vzorce z roku 1983, která je určena firmám neobchodovaným na burze. Hodnoty Z-skóre firmy jsou ve všech letech vyšší než 2,9 a firma se tedy nachází v pásmu prosperity, lze ji považovat za zdravý podnik bez finančních problémů. Totéž platí o výsledcích konkurenta. Největší podíl na Z-skóre má v obou případech poměrně vysoký obrat aktiv a v případě vybrané firmy také nízké zadlužení.

Tabulka 33 Výpočet Altmanova Z-skóre vybrané firmy (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020	2021
0,717 x ČPK/A	0,349	0,376	0,373	0,358	0,383
0,847 x nerozdělený zisk/A	0,518	0,559	0,528	0,498	0,536
3,107 x EBIT/A	0,150	0,146	0,151	0,159	0,073
0,420 x VK/CZ	0,825	1,041	0,877	0,761	0,850
0,998 x T/A	1,562	1,690	1,665	1,666	1,796
Z-skóre	3,404	3,812	3,594	3,443	3,638

Tabulka 34 Výpočet Altmanova Z-skóre konkurenta (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020
0,717 x ČPK/A	0,166	0,110	0,149	0,152
0,847 x nerozdělený zisk/A	0,097	0,085	0,105	0,144
3,107 x EBIT/A	0,192	0,146	0,194	0,075
0,420 x VK/CZ	0,140	0,111	0,124	0,132
0,998 x T/A	3,047	2,687	2,545	2,525
Z-skóre	3,642	3,139	3,117	3,028

Obrázek 9 Vývoj Z-skóre vybrané firmy a konkurenta (vlastní zpracování)

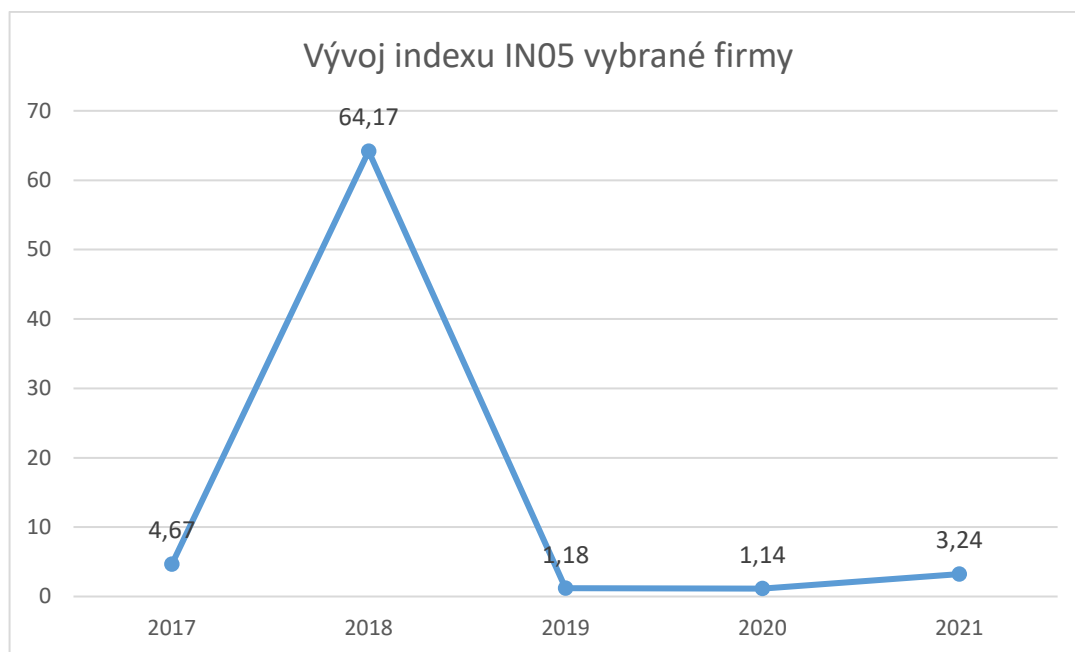
V uvedeném grafu lze vidět hraniční hodnoty a výsledky vybrané firmy i konkurenta. Je zřejmé, že se oba nachází nad horní hranicí v zóně prosperity, přičemž ve většině let byla úspěšnější vybraná firma.

8.2 Index IN

Z výsledků indexu IN05 vyplývá, že vybraná firma v letech 2017, 2018 a 2021 tvořila ekonomickou hodnotu. V roce 2018 index dosahoval mimořádně vysoké hodnoty díky nízkým nákladovým úrokům a vysokému EBIT. V letech 2019 a 2020 firma neměla žádné nákladové úroky, což se odráží na nízkém výsledku indexu, který firmu v tomto období zařazuje do šedé zóny.

Tabulka 35 Výpočet indexu IN05 vybrané firmy (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020	2021
0,13 x A/CZ	0,39	0,45	0,40	0,37	0,39
0,04 x EBIT/NÚ	3,54	62,92	-	-	2,14
3,97 x EBIT/A	0,19	0,19	0,19	0,20	0,09
0,21 x V/A	0,33	0,36	0,35	0,36	0,38
0,09 x OA/KCZ	0,22	0,25	0,23	0,22	0,24
IN05	4,67	64,17	1,18	1,14	3,24

Obrázek 10 Vývoj indexu IN05 vybrané firmy (vlastní zpracování)

Tabulka 36 Výpočet indexu IN05 konkurenta (vlastní zpracování)

	2017	2018	2019	2020
0,13 x A/CZ	0,17	0,16	0,17	0,17
0,04 x EBIT/NÚ	0,56	0,45	0,60	0,22
3,97 x EBIT/A	0,24	0,19	0,25	0,10
0,21 x V/A	0,68	0,57	0,54	0,57
0,09 x OA/KCZ	0,12	0,11	0,11	0,12
IN05	1,78	1,49	1,68	1,17

Hodnoty indexu IN05 konkurenta kolísají, konkurenční firma střídavě tvoří hodnotu a nachází se v šedé zóně.

9 SHRNUÍ VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

9.1 Shrnutí výsledků finanční analýzy

Analyzovaná firma sídlí ve Zlínském kraji, na trhu se pohybuje přes 20 let a věnuje se obchodu s náhradními díly pro motorová vozidla. Data pro finanční analýzu byla čerpána z účetních výkazů z let 2017–2021. Výsledky firmy byly srovnány s výsledky vybraného konkurenta.

V kapitole analýza absolutních ukazatelů byla provedena vertikální a horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztrát za uvedené období. Celková aktiva měla nejvyšší hodnotu 41 475 tis. Kč v roce 2020 vlivem výrazného růstu pohledávek a v menší míře také zásob. Stálá aktiva zastávají 13–18 % aktiv a jsou tvořena softwarem a DHM. Největší podíl na aktivech mají po celé období oběžná aktiva, v roce 2021 až 66 %, konkrétně zásoby představují 41–66 % všech aktiv. Jelikož se jedná o obchodní firmu, velký podíl zásob je opodstatněný a tyto hodnoty odpovídají také výsledkům konkurenta. Dlouhodobý majetek konkurenta činí pouze 2–3 % bilanční sumy, podíl zásob na aktivech je však podobný s vybranou firmou a činí 53 %.

Na zdrojích financování firmy se nejvíce podílí vlastní kapitál, představuje průměrně 67 % pasiv. Za sledované období nedošlo ke změnám základního kapitálu. Ve všech letech byla firma zisková. VH minulých let každý rok rostl, tvořil 59–66 % pasiv. V roce 2021 razantně klesl výsledek hospodaření kvůli vysokým nákladům, které rostly více než tržby. Cizí zdroje dosáhly maximálního podílu na pasivech 35 % roku 2020. Firma málo využívá cizí kapitál, upřednostňuje financování vlastním drahým kapitálem a volí neutrální až konzervativní strategii, jelikož je pro vlastníky důležitá stabilita a jistota. Naopak cizí zdroje konkurenta představují až 79 % pasiv a tvoří je převážně krátkodobé závazky.

Největší výnosovou položkou jsou tržby za prodej zboží, průměrně představují 98,5 % všech výnosů a lze u nich pozorovat rostoucí trend, v roce 2021 činily 73 645 tis. Kč. Náklady podniku také vykazují trend růstu. Nejvyšší náklady připadají na výkonovou spotřebu, především náklady vynaložené na prodané zboží, a dále také na osobní náklady, ve kterých se promítá zvyšování mezd ve společnosti. Podíl tržeb za prodej zboží konkurenta na jeho celkových výnosech byl jen o několik málo procent nižší, pohybuje se průměrně na 95 %.

Vývoj čistého pracovního kapitálu vykazuje rostoucí trend, ČPK se na oběžných aktivech podílí z 58–65 %. Hodnoty ČPK potvrzují konzervativní strategii financování, významná část oběžného majetku je financována dlouhodobými zdroji, tyto dlouhodobé zdroje však patří do drahého vlastního kapitálu. Firma nemá problémy s placením svých závazků a má finanční rezervu.

Také z ukazatelů zadluženosti plyne, že podnik volí konzervativní strategii. Celková zadluženost je nízká, pohybovala se mezi 29 a 36 %, což je kolem dolní hranice doporučeného rozpětí. Nízká míra zadluženosti dává firmě vysoké šance na získání úvěru a úrokové krytí vyjadřuje dobrou schopnost platit úroky z úvěru. Výsledky krytí DM vlastním kapitálem a dlouhodobými zdroji ukazují, že společnost financuje vlastními zdroji také oběžná aktiva z čehož opět vyplývá, že pro firmu je důležitá stabilita. Jelikož podnik nemá žádné dlouhodobé cizí zdroje, uvedené výsledky ukazatelů krytí dlouhodobého majetku se rovnají. Konkurent má příliš vysokou zadluženost, dosahuje až 79 %, s čímž souvisí vysoká míra zadluženosti.

Běžná likvidita má v analyzovaném období průměr 2,58, tedy nad horní hranicí intervalu doporučených hodnot, což značí velkou finanční stabilitu. Pohotová likvidita se s výjimkou roku 2021 pohybovala v doporučeném rozmezí 1–1,5. Hotovostní likvidita nenabývala doporučených hodnot ani v jednom sledovaném roce. V letech 2017–2020 byla výrazně vyšší, firma nevyužívala peněžní prostředky efektivně. V roce 2021 naopak byla pod dolní hranicí. Vysoká likvidita snižuje rentabilitu a také znamená neefektivní využití prostředků. Celkově však likvidita podniku dosahuje lepších výsledků než konkurent, jehož pohotová i hotovostní likvidita jsou velmi výrazně pod doporučením a konkurentovi hrozí, že nebude moci dostát svým závazkům.

Analýza rentability ukázala, že podnik byl ve všech analyzovaných letech ziskový. Všechny sledované typy rentability se vyvíjely stejně. Nejdříve mírně klesly, v letech 2019 a 2020 zaznamenaly růst a následně výrazně klesly kvůli nižšímu výsledku hospodaření. Rentabilita tržeb byla průměrně 2,11 % a byla vyšší než u konkurenta. V případě rentability aktiv a vlastního kapitálu byly výsledky příznivější pro konkurenta, který byl více ziskový. Pro vybranou firmu činil průměr rentability aktiv 4,37 % a průměr rentability VK 5,23 %.

Při analýze aktivity byly vypočítány obraty aktiv a zásob, doby obratu zásob, pohledávek a závazků. Obrat aktiv je stabilní, nachází se v rozmezí 1,57–1,80, tudíž nad minimální požadovanou hodnotou 1 a znamená to, že firma se svými aktivy nakládá efektivně, přestože je zde prostor pro zlepšení, jelikož konkurent má hodnoty vyšší. Výsledky obratu zásob jsou

poměrně příznivé, průměr je 3,63 a znamená to, že položku zásob podnik prodá a naskladní téměř 4x za rok. Z doby obratu zásob vyplývá, že např. v roce 2020 trvalo 91 dní, než byly zásoby prodány. Průměrná doba obratu pohledávek je 29 dní a odpovídá běžné 30denní splatnosti faktur, odběratelé firmy jsou spolehlivými plátcí a nemají problém s dodržáním splatnosti. Doba obratu závazků je vždy alespoň dvojnásobkem DOP, což firmu staví do výhodné pozice, kdy její pohledávky jsou zaplacený mnohem dříve, než je splatnost závazků.

Z rozkladu ROE je vidět, že obrat aktiv a finanční páka byly stabilní a neměly vliv na změnu ROE. Výrazný pokles však v roce 2021 zaznamenala rentabilita tržeb a tím zapříčinila také pokles ROE. Hodnota finanční páky značí nízké zadlužení firmy. Při vyšší zadluženosti působí daňový štít, který snižuje zisk a tím také daň.

Dle Altmanova modelu se vybraná firma i konkurent nachází v pásmu prosperity. Podle indexu IN05 firma tvoří ekonomickou hodnotu, výjimkou jsou roky 2019 a 2020, kdy firma neměla nákladové úroky, což významně snížilo výsledek ukazatele.

9.2 Závěrečná doporučení

Obecně lze konstatovat, že finanční situace vybrané firmy je uspokojivá, stabilní a podniku nehrozí finanční problémy. Dle mého názoru si vedení společnosti počíná dobře a níže uvedená doporučení by měla vést k plnému využití potenciálu podniku.

Z provedených analýz vyplývá, že firma má nízkou zadluženost a na financování majetku se velmi výrazně podílí drahý vlastní kapitál, který průměrně představuje 67 % pasiv a jeho největší položkou je nerozdělený zisk minulých let. Jelikož firma nemá dlouhodobé cizí zdroje, financuje tímto nákladným VK také velkou část oběžných aktiv, protože vedení podniku volí bezpečnou konzervativní strategii financování. S vyšší zadlužeností se zvýší finanční páka, která bude působit pozitivně na rentabilitu podniku a zvýší ji. Firmě proto doporučuji zvýšit podíl cizích zdrojů, například investicí do dlouhodobého majetku financovanou bankovním úvěrem. Vzhledem k hodnotám míry zadluženosti a úrokového krytí nebude mít podnik problém tento úvěr získat. Společnost tak bude moci využít daňový štít, protože úroky z úvěru jsou pro ni nákladem, sníží výsledek hospodaření, tím také základ daně a výslednou daň. Zároveň doporučuji snížit objem VK, čímž se zvýší jeho rentabilita a výrazněji stoupne poměr CZ na pasivech. Pro snížení VK navrhuji použít část VH minulých let a investovat je do DM nebo do založení nové společnosti, o které vedení firmy uvažuje společně s možnou účastí zahraničního partnera.

Již zmíněná konzervativní strategie financování svědčí o stabilitě a jistotě finanční situace firmy. To je velmi důležité pro obchodní partnery či banky a doporučuji, aby vedení podniku tento způsob řízení udrželo i v následujících letech.

Firma má problémy s vysokou běžnou a hotovostní likviditou, které jsou ve většině let nad doporučeným rozmezím. Vysoká likvidita svědčí o dobré schopnosti platit závazky, současně však snižuje rentabilitu. Běžnou likviditu nejvíce ovlivňují vysoké zásoby, proto pro její snížení a udržení v doporučených hodnotách doporučuji optimalizaci zásob. Hotovostní likvidita souvisí s nevyužitými peněžními prostředky na účtech. Tyto prostředky doporučuji investovat do dlouhodobého majetku, použít na podporu prodeje nebo uložit na spořicí účet. Jako možná investice do DM se nabízí systém evidence zboží pomocí čárových kódů, který sníží chybovost při příjmu i expedici zboží. U vybraných dodavatelů by firma mohla zkusit vyjednat možnost skonta při dřívějších úhradách faktur. V roce 2021 hotovostní likvidita klesla těsně pod doporučenou hranici kvůli platbám za zboží kvůli výjimečně velkému předzásobením se. Dočasný nedostatek peněžních prostředků firma řeší úvěrem a vzhledem ke krátké DOP má další prostředky brzy k dispozici.

Doporučuji zaměřit se také na obratovost zásob a dobu obratu zásob, protože zásoby jsou nejméně likvidní položkou a zároveň předmětem podnikání firmy. Je žádoucí, aby se obratovost zásob zvyšovala. Konkurent vykazuje lepší hodnoty obou ukazatelů, přičemž výsledky vybrané firmy nejsou špatné, ale je zde prostor pro zlepšení a doporučuji se zaměřit na zboží, které se špatně prodává a dlouho leží ve skladech.

Podnik má pozitivní výsledky doby obratu pohledávek i závazků a měl by se snažit je nadále udržet, případně zkrátit DOP. Pro část sortimentu má firma nové dodavatele, kteří vyžadují platbu za zboží předem. Při dlouhodobé spolupráci bude mít firma splatnost těchto závazků 30–60 dnů po dodání zboží a doba obratu závazků se tím prodlouží ve prospěch podniku. Je nutné klást důraz na dobré obchodní vztahy a dlouhodobou spolupráci se všemi partnery, aby firma mohla vyjednávat dobré dodací i platební podmínky.

Podobně by firma měla zachovat rostoucí trend tržeb za prodej zboží, ideálně i zvýšit tempo tohoto růstu. Vzhledem k vysoké inflaci a výraznému růstu cen energií, pohonných hmot, vstupních surovin i mezd zaměstnanců, bude totiž velmi obtížné zpomalit tempo růstu nákladů.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo pomocí finanční analýzy posoudit finanční situaci vybrané firmy za období 2017–2021 a navrhnout vhodná doporučení. Výsledky vybrané firmy byly srovnány s hodnotami konkurenta. Zdrojem dat pro analýzy byly účetní výkazy z uvedených let.

Teoretická část vycházela z literární rešerše, byla v ní popsána problematika finanční analýzy a vysvětleny jednotlivé ukazatele. V praktické části byla charakterizována vybraná firma a byly analyzovány absolutní, rozdílové a poměrové ukazatele, dále byl proveden pyramidový rozklad ROE a vypočteny souhrnné ukazatele. Výsledky ukazatelů byly představeny v tabulkách, grafech a náležitě okomentovány. V poslední kapitole byly shrnuty a vyhodnoceny výsledky praktické části a uvedena doporučení.

Bakalářská práce splnila svůj cíl. Na základě provedení finanční analýzy jsem navrhla doporučení, díky kterým firma může zlepšit svou finanční situaci.

Z provedené analýzy vyplývá, že vybraná firma má uspokojivou a stabilní finanční situaci a nehrozí jí finanční problémy.

Věřím, že práce má vypovídací hodnotu také díky interní znalosti firmy a bude přínosem pro mě i samotnou firmu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BREALEY, Richard A., Stewart C. MYERS a Franklin ALLEN, 2020. *Principles of corporate finance*. Thirteenth edition. New York: McGraw-Hill Education. ISBN 978-1-260-56555-3.

BŘEZINOVÁ, Hana, 2020. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-913-0.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Jan ČERNOHORSKÝ, 2020. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788027122158.

G - Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel, © 2018. CZ-NACE [online]. [cit. 2022-04-02]. Dostupné z: <http://www.nace.cz/G-velkoobchod-maloobchod-opravy-udrzba-motorovych-vozidel>

HIGGINS, Robert C., Jennifer L. KOSKI a Todd MITTON, 2019. *Analysis for financial management*. Twelfth edition, International student edition. New York: McGraw-Hill Education. ISBN 978-1-260-09191-5.

KALOUDA, František, 2019. *Finanční a cost-benefit analýza podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-778-8.

KISLINGEROVÁ, Eva, 2010. *Manažerské finance*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck. ISBN 9788074001949.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER, 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 97880271105632.

KOTULIČ, Rastislav, Péter KIRÁLY a Miroslava RAJČÁNIOVÁ, 2018. *Finančná analýza podniku*. Tretie, prepracované a doplnené vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 9788081688881.

KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem*. V Praze: C.H. Beck. ISBN 9788074005381.

MÁČE, Miroslav, 2020. *Účetnictví, analýza a řízení financí*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství. ISBN 978-80-87713-20-4.

NOVOTNÝ, Pavel, 2021. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2021*. 15. vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3104-4.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3124-2.

SHERMAN, Eliot H., 2015. *A Manager's Guide to Financial Analysis: Powerful Tools for Analyzing the Numbers and Making the Best Decisions for Your Business*. Sixth edition. AMA Self-Study. ISBN 9780761215622. Dostupné také z: <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&an=1520883&scope=site>

SKÁLOVÁ, Jana a Anna SUKOVÁ, 2021. *Podvojně účetnictví 2021*. 27. vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3107-5.

STROUHAL, Jiří, 2016. *Zveřejňování obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 9788075521576.

ŠPIČKA, Jindřich, 2017. *Finanční analýza organizace z pohledu zájmových skupin*. V Praze: C.H. Beck. ISBN 9788074006647.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2016. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788027100484.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ, 2018. *Podniková ekonomika - klíčové oblasti*. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788027106899.

VÁCHAL, Jan a Marek VOCHOZKA, 2013. *Podnikové řízení*. Praha: Grada. ISBN 9788024746425.

VOCHOZKA, Marek, 2020. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788027117017.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A	Aktiva
CK	Cizí kapitál
CZ	Cizí zdroje
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČZ	Čistý zisk
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DOP	Doba obratu pohledávek
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EBT	Zisk před zdaněním
KCZ	Krátkodobé cizí zdroje
KFM	Krátkodobý finanční majetek
Kr.	Krátkodobý/á
N	Náklady
NÚ	Nákladové úroky
OA	Oběžná aktiva
ON	Osobní náklady
Ost.	Ostatní
Pohl.	Pohledávky
Prov.	Provozní
ROA	Rentabilita aktiv (return on assets)
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu (return on equity)
ROS	Rentabilita tržeb (return on sales)

T	Tržby
V	Výnosy
VK	Vlastní kapitál
VH	Výsledek hospodaření
VS	Výkonová spotřeba
Záv.	závazky
ZK	Základní kapitál

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Struktura rozvahy (vlastní zpracování dle Knápková, 2017, s. 24)	18
Obrázek 2 Typy výsledků hospodaření (vlastní zpracování dle Knápková, 2017, s. 48)....	19
Obrázek 3 Pyramidový rozklad ROE (vlastní zpracování dle Knápková, 2017, s. 131).....	30
Obrázek 4 Vývoj celkové zadluženosti vybrané firmy a konkurenta (vlastní zpracování) .	50
Obrázek 5 Vývoj ukazatelů likvidity ve vybrané firmě (vlastní zpracování).....	52
Obrázek 6 Vývoj ukazatelů rentability ve vybrané firmě (vlastní zpracování).....	53
Obrázek 7 Vývoj ukazatelů obratovosti ve vybrané firmě (vlastní zpracování)	55
Obrázek 8 Pyramidový rozklad ROE vybrané firmy (vlastní zpracování).....	56
Obrázek 9 Vývoj Z-skóre vybrané firmy a konkurenta (vlastní zpracování).....	58
Obrázek 10 Vývoj indexu IN05 vybrané firmy (vlastní zpracování).....	59

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Majetková struktura vybrané firmy (vlastní zpracování)	37
Tabulka 2 Vertikální analýza majetkové struktury vybrané firmy (vlastní zpracování)	37
Tabulka 3 Horizontální analýza majetkové struktury vybrané firmy (vlastní zpracování)	37
Tabulka 4 Majetková struktura konkurenta (vlastní zpracování)	38
Tabulka 5 Vertikální analýza majetkové struktury konkurenta (vlastní zpracování)	39
Tabulka 6 Horizontální analýza majetkové struktury konkurenta (vlastní zpracování)	39
Tabulka 7 Kapitálová struktura vybrané firmy (vlastní zpracování)	40
Tabulka 8 Vertikální analýza kapitálové struktury vybrané firmy (vlastní zpracování)	40
Tabulka 9 Horizontální analýza kapitálové struktury vybrané firmy (vlastní zpracování)	41
Tabulka 10 Kapitálová struktura konkurenta (vlastní zpracování)	41
Tabulka 11 Vertikální analýza kapitálové struktury konkurenta (vlastní zpracování)	42
Tabulka 12 Horizontální analýza kapitálové struktury konkurenta (vlastní zpracování)	42
Tabulka 13 Výnosy vybrané firmy (vlastní zpracování)	43
Tabulka 14 Vertikální analýza výnosů vybrané firmy (vlastní zpracování)	43
Tabulka 15 Horizontální analýza výnosů vybrané firmy (vlastní zpracování)	44
Tabulka 16 Výnosy konkurenta (vlastní zpracování)	44
Tabulka 17 Vertikální a horizontální analýza výnosů konkurenta (vlastní zpracování)	44
Tabulka 18 Náklady vybrané firmy (vlastní zpracování)	45
Tabulka 19 Vertikální analýza nákladů vybrané firmy (vlastní zpracování)	45
Tabulka 20 Horizontální analýza nákladů vybrané firmy (vlastní zpracování)	46
Tabulka 21 Náklady konkurenta (vlastní zpracování)	46
Tabulka 22 Vertikální a horizontální analýza nákladů konkurenta (vlastní zpracování)	47
Tabulka 23 Analýza čistého pracovního kapitálu ve vybrané firmě (vlastní zpracování)	48
Tabulka 24 Analýza čistého pracovního kapitálu konkurenta (vlastní zpracování)	48
Tabulka 25 Ukazatele zadluženosti ve vybrané firmě (vlastní zpracování)	49
Tabulka 26 Ukazatele zadluženosti konkurenta (vlastní zpracování)	49
Tabulka 27 Ukazatele likvidity ve vybrané firmě (vlastní zpracování)	51
Tabulka 28 Ukazatele likvidity konkurenta (vlastní zpracování)	51
Tabulka 29 Ukazatele rentability ve vybrané firmě (vlastní zpracování)	53
Tabulka 30 Ukazatele rentability konkurenta (vlastní zpracování)	53
Tabulka 31 Ukazatele aktivity ve vybrané firmě (vlastní zpracování)	54
Tabulka 32 Ukazatele aktivity konkurenta (vlastní zpracování)	54
Tabulka 33 Výpočet Altmanova Z-skóre vybrané firmy (vlastní zpracování)	57
Tabulka 34 Výpočet Altmanova Z-skóre konkurenta (vlastní zpracování)	57

Tabulka 35 Výpočet indexu IN05 vybrané firmy (vlastní zpracování)	58
Tabulka 36 Výpočet indexu IN05 konkurenta (vlastní zpracování).....	59

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Rozvaha vybrané firmy

Příloha P II: Výkaz zisku a ztráty vybrané firmy

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA VYBRANÉ FIRMY

Rozvaha							
(v celých tis. Kč)							
Označení		Číslo řádku	2017	2018	2019	2020	2021
	AKTIVA CELKEM	001	34 849	33 454	37 118	41 475	40 996
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002					
B.	Stálá aktiva	003	6 010	6 130	5 669	5 482	5 313
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	423	238	60	120	83
B.I.1.	Nehmotné výsledky vývoje	005					
B.I.2.	Ocenitelná práva	006	423	238	60		83
B.I.2.1.	Software	007	423	238	60		83
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva	008					
B.I.3.	Goodwill	009					
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	010					
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na DNM a nedokončený DNM	011				120	
B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na DNM	012					
B.I.5.2.	Nedokončený DNM	013				120	
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	014	5 587	5 892	5 609	5 362	5 230
B.II.1.	Pozemky a stavby	015	4 366	3 971	3 596	3 240	2 902
B.II.1.1.	Pozemky	016	151	151	151	151	151
B.II.1.2.	Stavby	017	4 215	3 820	3 445	3 089	2 751
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	018	1 221	1 921	2 013	2 122	2 328
B.II.3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	019					
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	020					
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na DHM a nedokončený DHM	024					
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	027					
C.	Oběžná aktiva	037	28 687	27 160	31 313	35 475	35 446
C.I.	Zásoby	038	14 934	14 999	15 285	17 558	27 089
C.I.1.	Materiál	039					
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	040					
C.I.3.	Výrobky a zboží	041	14 934	14 999	15 285	17 558	27 089
C.I.3.1.	C.I.3.1. Výrobky	042					
C.I.3.2.	C.I.3.2. Zboží	043	14 934	14 999	15 285	17 558	27 089
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	044					
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	045					

C.II.	Pohledávky	046	4 552	4 186	4 257	7 089	5 748
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	047					
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	057	4 552	4 186	4 257	7 089	5 748
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	058	3 813	3 349	3 488	6 529	4 611
C.II.2.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	059					
C.II.2.3.	Pohledávky - podstatný vliv	060					
C.II.2.4.	Pohledávky - ostatní	061	739	837	769	560	1 137
C.II.2.4.1.	Pohledávky za společníky	062					
C.II.2.4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	063					
C.II.2.4.3.	Stát - daňové pohledávky	064	124	117			
C.II.2.4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	065	595	703	752	532	1 119
C.II.2.4.5.	Dohadné účty aktivní	066					
C.II.2.4.6.	Jiné pohledávky	067	20	17	17	28	18
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	072					
C.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	073					
C.III.2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	074					
C.IV.	Peněžní prostředky	075	9 201	7 975	11 771	10 828	2 609
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	076	61	83	126	106	111
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	077	9 140	7 892	11 645	10 722	2 498
D.	Časové rozlišení aktiv	078	152	164	136	518	237
D.1.	Náklady příštích období	079	152	164	136	106	237
D.2.	Komplexní náklady příštích období	080					
D.3.	Příjmy příštích období	081				412	
	PASIVA CELKEM	082	34 849	33 454	37 118	41 475	40 996
A.	Vlastní kapitál	083	23 076	23 822	25 057	26 694	27 408
A.I.	Základní kapitál	084	100	100	100	100	100
A.I.1.	Základní kapitál	085	100	100	100	100	100
A.I.2.	Vlastní podíly (-)	086					
A.I.3.	Změny základního kapitálu	087					
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	088					
A.III.	Fondy ze zisku	096	386	366	362	457	592
A.III.1.	Ostatní rezervní fondy	097	10	10	10	10	10
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	098	376	356	352	447	582
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	099	21 298	22 090	23 126	24 395	25 937
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	100	21 298	22 090	23 126	24 395	25 937
A.IV.2.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)	101					

A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	102	1 292	1 266	1 469	1 742	779
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	103					
B.+C.	Cizí zdroje	104	11 745	9 612	11 999	14 742	13 545
B.	Rezervy	105					
C.	Závazky	110	11 745	9 612	11 999	14 742	13 545
C.II.	Krátkodobé závazky	126	11 745	9 612	11 999	14 742	13 545
C.II.1.	Vydané dluhopisy	127					
C.II.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	128					
C.II.1.2.	Ostatní dluhopisy	129					
C.II.2.	Závazky k úvěrovým institucím	130					3 000
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy	131					281
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	132	10 869	8 785	10 891	13 552	8 800
C.II.5.	Krátkodobé směnky k úhradě	133					
C.II.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	134					
C.II.7.	Závazky - podstatný vliv	135					
C.II.8.	Závazky ostatní	136	876	827	1 108	1 190	1 464
C.II.8.1.	Závazky ke společníkům	137					
C.II.8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	138					
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	139	273	298	333	360	612
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního p.	140	145	153	188	193	314
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	141	425	369	579	630	529
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	142					
C.II.8.7.	Jiné závazky	143	33	7	8	7	9
D.	Časové rozlišení pasiv	147	28	20	62	39	43
D.1.	Výdaje příštích období	148	28	20	62	39	43
D.2.	Výnosy příštích období	149					

PŘÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY VYBRANÉ FIRMY

Výkaz zisku a ztráty							
Označení		Číslo řádku	Skutečnost v účetním období (v celých tis. Kč)				
			2017	2018	2019	2020	2021
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	01	0	0	220	217	141
II.	Tržby za prodej zboží	02	54	56 639	61 712	69 027	73 645
A.	Výkonová spotřeba	03	45	47 107	51 465	57 786	63 292
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	04	41	43 118	47 524	54 201	58 159
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	05	1 151	1 326	1 531	1 439	1 788
A.3.	Služby	06	2 643	2 663	2 410	2 146	3 345
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	07					
C.	Aktivace (-)	08					
D.	Osobní náklady	09	6 575	6 501	7 296	7 582	8 022
D.1.	Mzdové náklady	10	4 799	4 777	5 275	5 521	5 845
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ost.n.	11	1 776	1 724	2 021	2 061	2 177
D.2.1	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	1 609	1 555	1 732	1 731	1 864
D.2.2	Ostatní náklady	13	167	169	289	330	313
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	900	1 149	1 303	1 296	1 307
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmot. a hmotného majetku	15	900	1 139	1 303	1 296	1 307
E.1.1.	E.1.1. - Úpravy hodnot DN a HM - trvalé	16	900	1 139	1 303	1 296	1 307
E.1.2.	E.1.2. - Úpravy hodnot DN a HM - dočasné	17					
E.2.	Úpravy hodnot zásob	18					
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	0	10	0	0	0
III.	Ostatní provozní výnosy	20	516	352	362	382	193
1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	40	274	306	244	99
2.	Tržby z prodaného materiálu	22					
3.	Jiné provozní výnosy	23	476	78	56	138	94
F.	Ostatní provozní náklady	24	818	596	592	584	700
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25					
F.2.	Prodaný materiál	26					
F.3.	Daně a poplatky	27	104	71	75	65	67
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28					

F.5.	Jiné provozní náklady	29	714	525	517	519	633
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	1 566	1 638	1 638	2 378	658
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	39	2	3	23	24	4
1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající o.	40					
2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41	2	3	23	24	4
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42					
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	19	1	0	0	18
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající	44					
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45	19	1	0	0	18
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	451	202	362	834	630
K.	Ostatní finanční náklady	47	339	270	216	1 107	331
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	48	95	-66	169	-249	285
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	49	1 661	1 572	1 807	2 129	943
L.	Daň z příjmů	50	369	306	338	387	164
L.1.	Daň z příjmů splatná	51	369	306	338	387	164
L.2.	Daň z příjmů odložená (+/-)	52					
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	53	1 292	1 266	1 469	1 742	779
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	54					
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	55	1 292	1 266	1 469	1 742	779
	Čistý obrat za účetní období = I.+II.+III.+IV.+V.+VI.+VII.	56	55 523	57 196	62 679	70 484	74 613